

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

УГОДА ПРО КОАЛІЦІЮ
ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ
«ЄВРОПЕЙСЬКА УКРАЇНА»

2014

ЗМІСТ

УЧАСНИКИ	3
ПРЕАМБУЛА.....	3
А. РЕФОРМИ	5
I. РЕФОРМА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ	5
II. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА	11
III. ОНОВЛЕННЯ ВЛАДИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА.....	12
IV. СУДОВА РЕФОРМА	14
V. РЕФОРМА СИСТЕМИ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ	18
VI. РЕФОРМА ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА	21
VII. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМА ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	22
VIII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИСКОРЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	32
IX. РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА, РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ КОНКУРЕНЦІЇ .	33
X. РЕФОРМА ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ.....	41
XI. РЕФОРМА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	44
XII. РЕФОРМА ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ.....	49
XIII. ІНФРАСТРУКТУРА ТА ТРАНСПОРТ	55
XIV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН КОМУНАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ ТА РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	58
XV. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА РЕФОРМА.....	61
XVI. РЕФОРМА СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	67
XVII. РЕФОРМА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОВКІЛЛЯМ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНШІ ГАЛУЗЕВІ ПОЛІТИКИ	70
Б. РЕГЛАМЕНТ КОАЛІЦІЇ.....	73

УЧАСНИКИ

Ця Угода про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України восьмого скликання (далі – Коаліційна угода) укладена учасниками Коаліції депутатських фракцій, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, які підписали цю Коаліційну угоду.

ПРЕАМБУЛА

Ми, народні депутати України, підписали цю Коаліційну угоду у Верховній Раді України восьмого скликання, об'єдналися та утворили парламентську більшість заради захисту суверенітету і територіальної цілісності України, проведення реформ у співпраці з іншими гілками влади заради піднесення добробуту і якості життя громадян України. Ми взяли на себе політичну відповідальність, щоб дати відповідь на виклики та загрози, які сьогодні постали перед нашою країною.

Своїм головним обов'язком ми вважаємо забезпечення обороноздатності України, відновлення економічного зростання, захист прав і свобод громадян України, у тому числі законних інтересів кримськотатарського народу, усіх громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях Луганської та Донецької областей (у тому числі тих, які тимчасово виїхали із зазначених територій), і звільнення цих територій. Ми будемо вживати всіх необхідних заходів для визволення всіх громадян України, у тому числі народного депутата України Надії Савченко, які залишаються заручниками у терористів або перебувають у російському полоні.

Ми беремо під контроль розслідування злочинів, вчинених під час Революції гідності, у тому числі розстрілів 18-21 лютого 2014 року, притягнення до відповідальності їх виконавців та замовників. Ми визначаємо це завдання пріоритетним для керівників органів правопорядку та Генеральної прокуратури України.

Ми проведемо реформи, націлені на забезпечення європейської якості життя для громадян України, сталого розвитку суспільства, подолання бідності, розбудову конкурентоспроможної економіки, встановлення сприятливих умов для ведення бізнесу, зменшення безробіття, створення нових робочих місць, здобуття енергонезалежності, розвиток громадянського суспільства та гарантування свободи слова, боротьбу з корупцією та відновлення правосуддя, розвиток освіти і науки, культури та духовності. Основою реформ стане реалізація Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Ми відновимо довіру до парламентаризму в Україні через прозорий та ефективний процес творення якісних законів і контроль за їх виконанням.

Ми будемо неухильно дотримуватися принципів відповідальності, відкритості до людей, неприпустимості корупції і протидії будь-яким її проявам.

Ми забезпечимо рівність усіх посадових осіб держави перед законом, обмежимо всі види імунітетів від кримінального переслідування. Будучи відкритими та підзвітними перед

суспільством, ми будемо керуватися у своїй діяльності виключно правом, скасуємо депутатську недоторканність та будемо нести повну відповідальність за свої дії перед Українським народом.

A. РЕФОРМИ

I. РЕФОРМА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

Ми підвищимо обороноздатність держави, реформуємо Збройні Сили України відповідно до сучасних вимог та досвіду, набутого у ході АТО, а також будемо розвивати оборонно-промисловий комплекс для максимального задоволення потреб армії та виходу на зовнішні ринки.

1. Реформування системи забезпечення національної безпеки і оборони

- 1.1. Розроблення та прийняття нових редакцій Стратегії національної безпеки та Воєнної доктрини з урахуванням змін у воєнно-політичній обстановці довкола України. Серед іншого, визначити у Воєнній доктрині поняття «вірогідний противник» та чітко окреслити критерії визнання певної держави (групи держав) вірогідним противником. Розроблення та внесення змін до законів України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» та «Про основи національної безпеки України», серед іншого передбачивши скасування позаблокового статусу України, відновлення політичного курсу на інтеграцію до Євроатлантичного безпекового простору та набуття членства в Організації Північно-Атлантичного договору, а також як одну зі стратегічних цілей зовнішньої та внутрішньої політики – відновлення державного суверенітету України над територією Автономної Республіки Крим (*IV квартал 2014 року*).
- 1.2. Запровадження в державі системи стратегічного планування та прогнозування з метою запобігання загрозам національній безпеці та визначення порядку дій у кризових ситуаціях, яка об'єднає в єдиний комплекс заходи політичного, воєнного, економічного, інформаційного та іншого характеру. Покласти функції координації роботи такої системи на Апарат РНБО України, уточнивши його функції, структуру та завдання, та внести необхідні зміни до нормативної бази (*I квартал 2015 року*).
- 1.3. Реформування всієї системи мобілізаційної підготовки та мобілізації України з урахуванням особливостей збройної агресії в сучасних умовах (системи мобілізації Збройних Сил та інших військових формувань, сил цивільного захисту, національної економіки). Внести необхідні зміни до законів України «Про оборону України» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», переглянути всі стратегічні мобілізаційні плани (*III квартал 2015 року*).
- 1.4. Створення взаємоузгодженої державної системи інформаційної безпеки та розроблення і прийняття Концепції інформаційної безпеки (*III квартал 2015 року*).
- 1.5. Оптимізація структури розвідувальних органів України, зокрема з урахуванням Національної розвідувальної програми. Підвищення їхніх оперативних можливостей,

серед іншого, шляхом оснащення сучасними засобами розвідки та оперативної техніки (*II квартал 2015 року*).

- 1.6. Розроблення та внесення змін до Закону України «Про очищення влади» з метою встановлення окремого механізму проведення заходів з очищення влади в розвідувальних органах, що забезпечить дотримання вимог Закону України «Про розвідувальні органи України» та мінімізує можливі загрози національній безпеці, що можуть виникнути при здійсненні таких заходів (*I квартал 2015 року*).
- 1.7. Встановлення мінімального рівня видатків на оборону в розмірі не менше 3% обсягу ВВП.

2. Реформування Збройних Сил України

- 2.1. Прийняття нових документів оборонного планування з урахуванням сучасних воєнних викликів і загроз національним інтересам та бойового досвіду, набутого у ході АТО (Програма розвитку Збройних Сил, Програма розвитку озброєнь та військової техніки) (*I квартал 2015 року*).
- 2.2. Перехід до нової функціональної структури Збройних Сил, серед іншого, з урахуванням критерію швидкості реагування на загрози та готовності до виконання завдань, оптимізація системи управління військами з урахуванням цих змін (*III квартал 2015 року*).
- 2.3. Затвердження нового військово-адміністративного поділу України. Відновлення військової інфраструктури, перегляд розташування місць постійної дислокації з'єднань та частин Збройних Сил (затвердження нового Плану дислокації Збройних Сил), зокрема, з метою постійної військової присутності на сході України. Формування на базі військових містечок системи автономних військових баз з необхідною інфраструктурою для розташування військових частин, з фондом службового житла та соціально-побутовою інфраструктурою для військовослужбовців та членів їхніх сімей (*IV квартал 2015 року*).
- 2.4. Удосконалення системи мобілізації шляхом створення необхідної кількості військових комісаріатів, забезпечення належної чисельності їх працівників, а також створення на базі Єдиного державного реєстру як його складової з відповідним ступенем захищеності Єдиного державного реєстру військовозобов'язаних осіб, ведення якого доручити Головному управлінню оборонного та мобілізаційного планування Генерального штабу Збройних Сил України (*I квартал 2016 року*).
- 2.5. Поступовий перехід до стандартів НАТО (STANAG) (2019 рік).
- 2.6. Оптимізація та відповідне скорочення структури Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України з метою уникнення дублювання функцій (приведення структури Генерального штабу Збройних Сил України у відповідність із стандартами НАТО) (*II квартал 2015 року*).

- 2.7. Виведення з підпорядкування Мінінфраструктури Держспецтрансслужби та включення її до складу Збройних Сил України (*I квартал 2015 року*).
- 2.8. Збільшення грошового утримання військовослужбовців шляхом підвищення посадових окладів та окладів за військовим званням. Підвищення престижності військової професії та мотивації до проходження військової служби (*I квартал 2015 року*).
- 2.9. Внесення змін до законодавства з метою запровадження механізму призначення військових комендантів територій, щойно звільнених з-під контролю ворожих збройних формувань, у ситуації, коли в державі не введено правовий режим воєнного стану, але на її території ведуться бойові дії (*I квартал 2015 року*).
- 2.10. Реформування та оптимізація системи військової освіти з урахуванням кращих практик держав – членів НАТО, у тому числі реформування системи освіти, що надається на кафедрах військової підготовки вищих навчальних закладів (*IV квартал 2015 року*).
- 2.11. Оптимізація розвідки Збройних Сил України (*IV квартал 2015 року*):
- 2.11.1. на рівні оперативних командувань – формування комплектів оперативно-агентурної розвідки; формування комплектів мобільної радіоелектронної розвідки; створення в органах управління розвідкою відповідних підрозділів для управління органами оперативно-агентурної розвідки та радіоелектронної розвідки;
  - 2.11.2. розгортання Регіонального центру радіоелектронної розвідки на сході України.
- 2.12. Запровадження дієвих механізмів фінансування будівництва житла для військовослужбовців (службового та постійного) (*II квартал 2015 року*).
- 2.13. Внесення змін до законів України «Про оборону України» та «Про правовий режим воєнного стану» з метою чіткішого визначення порядку підпорядкування утворених відповідно до закону військових формувань Генеральному штабу Збройних Сил України у разі введення правового режиму воєнного стану (*I квартал 2015 року*).
- 2.14. З метою формування ефективної системи територіальної оборони ліквідація Товариства сприяння обороні України та створення на його матеріальній базі військово-патріотичної організації «Українська військова організація», яка стане базою для формування та підготовки сил територіальної оборони. Прийняття Закону України «Про Українську військову організацію» (*I квартал 2015 року*).

3. Реформа оборонно-промислового комплексу

- 3.1. Оптимізація системи фінансової діяльності Державного концерну «Укроборонпром» з метою забезпечення повернення більшості коштів від реалізації контрактів на

виробництво та постачання озброєнь підприємствам-виробникам для забезпечення їх ефективного функціонування та розвитку (*I квартал 2015 року*).

- 3.2. Утворення Міжвідомчої комісії з питань розвитку оборонно-промислового комплексу при Кабінеті Міністрів України як консультативно-дорадчого органу, покликаного забезпечувати експертно-аналітичну підтримку діяльності Уряду у сфері ОПК (*I квартал 2015 року*).
- 3.3. Розроблення Концепції імпортозаміщення та створення нових промислових потужностей, у тому числі ліцензійного виробництва критично важливих комплектуючих для забезпечення українських виробників елементною базою, яка не виробляється в Україні (*III квартал 2015 року*).
- 3.4. Організація співробітництва у галузі розробок озброєння та військової техніки з іноземними виробниками (держави ЄС, Південно-Східної Азії, Канада, США) (*IV квартал 2015 року*).
- 3.5. Відновлення стратегічно важливих виробництв втрачених підприємств оборонно-промислового комплексу (Донецький казенний завод хімічних виробів, ДАХК «Топаз» тощо) на базі інших підприємств (*IV квартал 2015 року*).
- 3.6. Відновлення припинених важливих програм розробки перспективних зразків озброєння та військової техніки, затвердження нових програм у цій сфері (*II квартал 2015 року*).
- 3.7. Запровадження механізмів розроблення та випробування продукції військового та спеціального призначення приватними розробниками за результатами тендерів, зокрема радіотехнічної продукції, що працює на частотних діапазонах, закріплених за військовими, а також спеціальної ІТ-продукції (з шифрування, дешифрування, прихованого зв'язку тощо) та засобів оперативної техніки. Внести необхідні зміни до нормативно-правової бази (*II квартал 2015 року*).

4. Оптимізація Національної гвардії України

- 4.1. Перегляд розташування місць постійної дислокації з'єднань та частин Національної гвардії, зокрема з урахуванням збільшення чисельності та утворення нових формувань. Формування на базі військових містечок системи автономних військових баз з необхідною інфраструктурою для розташування військових частин, з фондом службового житла та соціально-побутовою інфраструктурою для військовослужбовців і членів їхніх сімей (*IV квартал 2015 року*).
- 4.2. Приведення процедури призначення Командувача Національної гвардії України у відповідність із Конституцією України.

5. Оптимізація Служби безпеки України

- 5.1. Розроблення та прийняття нової редакції Закону України «Про Службу безпеки України», зокрема з метою посилення контррозвідувальних повноважень.

6. Статус тимчасово окупованих і тимчасово непідконтрольних територій

6.1. Формування та реалізація державної політики, спрямованої на фактичне повернення Автономної Республіки Крим та м. Севастополя до складу України, а також на відновлення діяльності законних органів влади на всій території Донецької та Луганської областей, що передбачає:

6.1.1. всебічну протидію діяльності окупаційних влад на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також незаконних терористичних угруповань, що діють на території Донецької і Луганської областей;

6.1.2. подання міжнародних позовів проти Російської Федерації в інтересах держави Україна, підприємств державної та інших форм власності та громадян України, що постраждали від окупації Криму та військових дій на території Донецької і Луганської областей;

6.1.3. забезпечення повного дотримання міжнародних норм і правил, встановлених щодо окупованих територій;

6.1.4. здійснення заходів щодо стимулювання закріплення складу населення на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях Луганської та Донецької областей;

6.1.5. забезпечення юридичного захисту законних інтересів кримськотатарського народу та громадян України інших національностей, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях Луганської та Донецької областей (у тому числі тих, які тимчасово виїхали із зазначених територій);

6.1.6. реалізацію цільових програм підтримки різних вікових, етнічних, соціальних та інших груп населення на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях Луганської та Донецької областей;

6.1.7. формування на територіях України, суміжних з тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, непідконтрольними органам влади України територіями Луганської та Донецької областей, додаткової інфраструктури органів державної влади, покликаної забезпечити реалізацію прав і законних інтересів громадян України, які проживають на окупованих територіях;

6.1.8. формування та реалізацію державної інформаційної політики, спрямованої на підтримку громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, а також на тимчасово

непідконтрольних органам влади України територіях Луганської та Донецької областей;

6.1.9. вдосконалення законодавства, що регулює економічну діяльність на тимчасово окупованій території;

6.1.10. законодавче закріплення статусу вимушених переселенців з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, тимчасово непідконтрольних органам влади України територій Луганської та Донецької областей, що гарантує переселенцям всю повноту громадянських прав у місцях тимчасового проживання та передбачає соціальні гарантії, що враховують особливості статусу цієї категорії громадян;

6.1.11. включення народного депутата України Надії Савченко до складу Постійної делегації Верховної Ради України в Парламентській Асамблеї Ради Європи поза квотою депутатських фракцій.

II. КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

Ми будемо проводити реформи, які потребуватимуть внесення змін до Конституції України. Ми прагнемо зробити процес внесення змін до Конституції прозорим та якісним.

1. Забезпечення публічного та відповідального процесу внесення змін до Конституції України
  - 1.1. Утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України (далі – ТСК) для підготовки узгоджених коаліцією змін до Конституції України. ТСК має діяти на засадах відкритості, гласності, професіоналізму, науковості, колегіальності та незалежності у прийнятті рішень.
  - 1.2. Персональний склад ТСК формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій у Верховній Раді України, при цьому переважну більшість у ТСК матимуть представники коаліції. До участі у роботі ТСК будуть залучені Президент України, члени Кабінету Міністрів України, експерти в галузі конституційного права;
  - 1.3. Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України готує узгоджений законопроект про внесення змін до Конституції України з урахуванням висновків Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії)

III. ОНОВЛЕННЯ ВЛАДИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Ми формуємо органи влади із професійних добросовісних людей та боремося з корупцією.

Протягом I кварталу 2015 року

1. Забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України з січня 2015 року. Проведення відкритого конкурсного відбору на посаду директора згідно із Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України». Встановлення оплати праці директора та працівників Національного антикорупційного бюро на рівні, що забезпечить незалежність їхньої діяльності. Передбачення у Державному бюджеті України на 2015 рік видатків, необхідних для утворення та ефективної діяльності Національного антикорупційного бюро. Запровадження механізмів стимулювання співпраці громадян із слідством, що проводиться Національним антикорупційним бюро.

Невідкладне внесення змін до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», зокрема, з метою конкретизації кваліфікаційних вимог до працівників, процедури проведення конкурсу на зайняття посад, підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності, обмеження щодо прийняття на роботу в Національне антикорупційне бюро осіб, які протягом останніх п'яти років працювали в антикорупційних департаментах Служби безпеки, Міністерства внутрішніх справ, Генеральної прокуратури, визначення розміру оплати праці працівників; внесення змін до нового Закону України «Про прокуратуру» щодо прокурорів, які відряджаються до Національного антикорупційного бюро; визначення порядку взаємодії Національного антикорупційного бюро з іншими державними органами, зокрема з Державною службою фінансового моніторингу України.

Протягом II кварталу 2015 року

2. Утворення Національного агентства з питань запобігання корупції. Забезпечення проведення відкритого конкурсного відбору на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції згідно із Законом України «Про запобігання корупції». Передбачення у Державному бюджеті України на 2015 рік видатків, необхідних для утворення та ефективної діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, у тому числі на створення електронної системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Запровадження проведення щорічного зовнішнього антикорупційного аудиту органів державної влади.

Протягом II кварталу 2016 року

3. Запровадження процедури перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Прийняття закону про порядок проведення перевірки на доброчесність та необхідних підзаконних актів. Зниження мінімальної межі декларування видатків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Постійно

4. Ліквідація корупційних схем у державному секторі.

Протягом II кварталу 2015 року

5. Внесення до законодавства України комплексних змін з метою забезпечення прозорості фінансування партій та виборчих кампаній згідно з рекомендаціями Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO).

Протягом II кварталу 2016 року

6. Внесення змін до законодавчих актів України з метою запровадження стандартів “відкритих даних”, що передбачають обов’язкове оприлюднення органами влади наборів даних, придатних для подальшої автоматизованої обробки, зокрема стосовно суспільно важливої інформації (інформації про державні закупівлі, декларацій про майно і доходи осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, Єдиного реєстру об’єктів державної власності, Державного реєстру телерадіоорганізацій тощо).

Протягом I кварталу 2015 року

7. Внесення змін до Закону України «Про Державний земельний кадастр» з метою забезпечення через мережу Інтернет вільного доступу до інформації про земельні ділянки, у тому числі про володільців прав на них. Забезпечення виконання положення законодавства щодо доступу через мережу Інтернет до інформації про об’єкти прав на нерухомість та кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичних осіб.
8. Внесення змін до законодавчих актів України щодо утворення (визначення) незалежного органу державного нагляду у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації.
9. Законодавче встановлення заборони органам державної влади та органам місцевого самоврядування вимагати від фізичних та юридичних осіб інформацію, якою держава вже володіє або яку ці особи надавали раніше.

IV. СУДОВА РЕФОРМА

Ми створимо некорумповану, ефективну і незалежну систему правосуддя, яка забезпечуватиме право на справедливий і безсторонній (неупереджений) суд.

Судова реформа буде проведена шляхом удосконалення положень Конституції України, невідкладного внесення змін до законодавства з метою зменшення політичного впливу, забезпечення незалежності суддів та належної якості їх професійної діяльності та, як наслідок, відновлення довіри до судової влади, подолання корупції, вдосконалення процесуального законодавства та практики, зокрема, шляхом підвищення доступності та прозорості правосуддя, забезпечення виконання судових рішень, підвищення загальної якості надання правової допомоги, забезпечення дотримання норм нового Закону України «Про прокуратуру» у практичній діяльності.

Ми запровадимо ефективні механізми перевірки доброчесності та моніторингу способу життя суддів. У результаті передбачених змін суддівський корпус буде очищено від нечесних і некваліфікованих суддів.

Протягом II кварталу 2015 року

Шляхом внесення змін до законодавства система правосуддя буде приведена у відповідність із європейськими стандартами.

1. Забезпечення добору кандидатів на посаду судді у судах всіх рівнів виключно за конкурсом на підставі об'єктивних критеріїв, усунення впливу політичних органів на вирішення питань кар'єри судді.
  - 1.1. Формування Верховного Суду України і Конституційного Суду України з визнаних фахівців у галузі права за визначеними законом критеріями з урахуванням публічного обговорення кандидатур.
  - 1.2. Запровадження критеріїв доброчесності, відповідність яким буде обов'язковою умовою для зайняття посади судді, а також забезпечення:
    - 1.2.1. повного декларування доходів і витрат суддів, членів Вищої ради юстиції, органів добору та притягнення до відповідальності суддів, членів їхніх сімей та пов'язаних осіб у якнайширшому сенсі;
    - 1.2.2. встановлення одним із ключових критеріїв для зайняття посади судді відповідності витрат кандидата на посаду судді та членів його сім'ї їхнім доходам;
    - 1.2.3. добору кандидатів на посаду судді виключно з числа осіб з високими професійними та моральними якостями.

- 1.3. Удосконалення процедур проведення відбіркового та кваліфікаційного іспитів, спеціальної перевірки кандидатів на посади суддів з метою виключення будь-яких корупційних впливів.
  - 1.4. Регулярне оцінювання діяльності суддів відповідно до визначених законом процедур та об'єктивних критеріїв.
  - 1.5. Запровадження зайняття вакантної посади судді в будь-якому суді, у тому числі в порядку переведення, тільки на конкурсній основі.
  - 1.6. Запровадження механізму впливу на кар'єру судді рішень Європейського суду з прав людини, якими встановлено порушення Європейської конвенції з прав людини у зв'язку з рішеннями цього судді.
  - 1.7. Забезпечення участі громадськості у процедурі добору кандидатів на посаду судді.
2. З метою вирішення першочергових кадрових питань буде удосконалено діяльність Вищої ради юстиції та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України шляхом забезпечення формування зазначених органів з числа авторитетних фахівців у галузі права, які мають бездоганну репутацію, на підставі прозорого відбору.
- Більшість у складі таких органів мають займати судді або судді у відставці, призначені за участю суддів. Законом буде встановлено порядок скликання з'їздів суддів, адвокатів, представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.
3. Зменшення кількості рівнів суддівського самоврядування, усунення дублювання повноважень органів суддівського самоврядування.
4. Чітке законодавче визначення підстав, процедури притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, розширення переліку дисциплінарних стягнень.
- 4.1. Уніфікація порядку дисциплінарного провадження щодо судді базовим законом.
  - 4.2. Розширення переліку підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, посилення етичної складової.
  - 4.3. Удосконалення процедури оскарження суддею рішення про притягнення його до дисциплінарної відповідальності.
5. Удосконалення процесуального законодавства
- 5.1. Запровадження механізму, за якого суд не зможе повернути особі звернення через неналежність до підсудності.
  - 5.2. Удосконалення процедури оскарження судових рішень, Верховний Суд отримає ефективні повноваження для формування послідовної судової практики.
  - 5.3. Максимальна уніфікація процесуальних норм різних видів судочинства.

- 5.4. Запровадження дієвих механізмів забезпечення реалізації принципів:
    - 5.4.1. юридичної (правової) визначеності (зокрема, обмеження застосування інституту перегляду рішення за нововиявленими обставинами, направлення справи на новий розгляд);
    - 5.4.2. гласності і відкритості судового процесу;
    - 5.4.3. змагальності (роль судді як арбітра, а не слідчого);
    - 5.4.4. рівності.
  - 5.5. Приведення навантаження на суддів у відповідність з обґрунтованими нормативами.
  - 5.6. Запровадження сучасних інформаційних технологій у діяльність суду з метою функціонування електронного правосуддя та удосконалення системи автоматизованого розподілу справ.
  - 5.7. Запровадження ефективних правових механізмів дотримання строків розгляду справ у судах.
  - 5.8. Забезпечення виконання положень закону щодо запровадження суду присяжних у кримінальних справах.
  - 5.9. Встановлення механізму перегляду вироків у кримінальних справах, за якими особи були засуджені без належної доказової бази.
6. Забезпечення реального виконання судових рішень, зокрема шляхом:
    - 6.1. ефективного судового контролю за виконанням судових рішень;
    - 6.2. встановлення принципу залежності розміру винагороди від фактичного виконання судових рішень та строків їх виконання;
    - 6.3. запровадження додаткових стимулів для добровільного виконання судових рішень, посилення відповідальності за невиконання судових рішень.
  7. Адвокатам буде відведена важлива роль у функціонуванні системи правосуддя.
    - 7.1. Адвокатура отримає якісне і незалежне від зовнішніх впливів професійне самоврядування, будуть запроваджені ефективні механізми притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності.
    - 7.2. Захист від обвинувачення у кримінальному провадженні здійснюватиметься виключно особами, які отримали право на заняття адвокатською діяльністю, та/або родичами обвинуваченого, законні представники отримають відповідний процесуальний статус.
    - 7.3. Вчинення корупційних правопорушень стане однією з підстав для позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

- 7.4. Гарантії професійної діяльності адвокатів будуть посилені, будуть забезпечені рівні права прокурорів та адвокатів у судовому процесі.
- 7.5. Буде забезпечено інституційний розвиток системи надання правової допомоги у кримінальному, цивільному і адміністративному судочинстві, посилено правову обізнаність населення.
8. Започатковані демократичні процеси реформування прокуратури будуть продовжені шляхом:
- 8.1. забезпечення практичної реалізації нового Закону України «Про прокуратуру»;
- 8.2. визначення як підстави для безумовного звільнення прокурора з посади невідповідності витрат прокурора, членів його сім'ї та пов'язаних осіб їхнім доходам.
9. Внесення змін до Конституції України щодо:
- 9.1. підвищення вимог до кандидатів на посаду судді, зокрема щодо віку і досвіду;
- 9.2. система судів стане простішою, а мережу судів визначатиме закон;
- 9.3. обмеження недоторканності суддів – судді матимуть тільки функціональний імунітет;
- 9.4. оновлення суддівського корпусу шляхом внесення змін до розділу XV «Перехідні положення»;
- 9.5. виключення розділу VII «Прокуратура», врегулювання статусу прокуратури окремою статтею у розділі VIII «Правосуддя», обмеживши її компетенцію лише сферою кримінальної юстиції.

Крім того, шляхом внесення змін до Конституції України буде утворено єдиний незалежний від політичного впливу орган, що відповідатиме за призначення, кар'єру та звільнення суддів, у складі якого більшість становитимуть судді, обрані суддями, а решту – авторитетні правники, висунуті правничою і правозахисною спільнотою.

V. РЕФОРМА СИСТЕМИ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ

Ми проведемо комплексну реформу органів правопорядку з метою забезпечення ефективного, безкомпромісного захисту прав і свобод громадян.

1. Реформування системи кримінальної юстиції (стосовно діяльності органів правопорядку)

- 1.1. Утворення інституту детективів, які поєднують функції слідчих та оперативних працівників (*I квартал 2017 року*).
- 1.2. Розмежування оперативно-розшукової діяльності поза рамками кримінальних проваджень (контррозвідка Служби безпеки, розвідувальні органи, Управління державної охорони, Адміністрація Держприкордонслужби, ДПтС) та у рамках кримінальних проваджень – гласних і негласних слідчих (розшукових) дій (*II квартал 2015 року*).

2. Формування нової системи МВС

- 2.1. Міністерство внутрішніх справ – цивільний орган, що забезпечує формування державної політики у сферах протидії злочинності та забезпечення громадського порядку, комплексного управління державним кордоном, протидії нелегальній міграції, цивільного захисту, пожежної безпеки та протидії надзвичайним ситуаціям. Забезпечення інституційної спроможності МВС щодо формування державної політики у зазначених сферах шляхом створення профільних департаментів.
- 2.2. Утворення Національної поліції – центрального органу виконавчої влади в системі МВС, що реалізує державну політику у сфері протидії злочинності та забезпечення громадського порядку, з такою структурою: поліція громадської безпеки (єдина патрульна служба та служба дільничних інспекторів), кримінальна поліція (оперативно-слідчі органи), підрозділи поліції спеціального призначення (уніфіковані підрозділи швидкого реагування, вичерпний перелік функцій яких встановлюється законом), судова поліція.
  - 2.2.1. Удосконалення функціональної структури поліції, спрямоване на розмежування компетенції, усунення дублювання повноважень, визначення функцій та оптимальної чисельності Національної поліції:

ліквідація підрозділів транспортної міліції з передачею їх функцій територіальним органам Національної поліції;

ліквідація спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю з покладенням їх функцій на підрозділи Державного бюро розслідувань;

ліквідація ветеринарної міліції, що дублює функції ветеринарних та фітосанітарних служб;

ліквідація ДАІ та передача функцій забезпечення безпеки дорожнього руху єдиній патрульній службі;

перегляд статусу міліції у справах дітей відповідно до вимог міжнародного права та демократичних стандартів;
ліквідація Державної служби охорони МВС.

2.2.2. Створення нової системи атестації поліцейських з урахуванням міжнародного досвіду. Проведення повної переатестації поліцейських за новими критеріями, оновлення особового складу поліції.

Забезпечення прозорої системи конкурсного добору на керівні посади (до рівня особового складу) в системі органів правопорядку.

Законодавче встановлення чітких підстав та порядку звільнення посадових осіб з керівних посад органів правопорядку.

2.2.3. Перехід до нової трирівневої системи підготовки поліцейських:

кількамісячна загальна базова підготовка для комплектування початкових посад (створення чотирьох поліцейських шкіл для базової підготовки, затвердження навчальних програм для них з урахуванням досвіду США, Грузії та інших країн);

спеціалізована підготовка для комплектування посад середнього керівного складу та спеціалізованих посад кримінальної міліції на базі вищої освіти рівня бакалавр (скорочення відомчих ВНЗ, утворення єдиної Академії поліції для цих потреб);

підготовка Академією поліції магістрів для комплектування посад вищого складу.

2.2.4. Запровадження механізму прозорого конкурсного відбору осіб при призначенні на посади поліцейських всіх рівнів (крім найнижчих посад, що комплектуються особами, які успішно пройшли базову підготовку для служби в поліції).

2.2.5. Впровадження ідентифікаційних жетонів для всіх працівників поліції, затвердження правил носіння ідентифікаційних жетонів на форменому одязі з метою можливості швидкої ідентифікації конкретної посадової особи поліції.

2.2.6. Створення автоматизованої системи реєстрації затриманих осіб та спеціальних терміналів доступу громадськості до цієї системи з метою можливості швидкого визначення місцезнаходження затриманої особи родичами або іншими зацікавленими особами через такі термінали.

2.3. Державна прикордонна служба – центральний орган виконавчої влади в системі МВС, що реалізує державну політику у сфері комплексного управління державним кордоном.

2.4. Державна міграційна служба – центральний орган виконавчої влади в системі МВС, що реалізує державну політику у сфері протидії нелегальній міграції. Державна політика у сфері громадянства і внутрішньої міграції належить до відання Державної реєстраційної служби Міністерства юстиції.

2.5. Державна служба з надзвичайних ситуацій – центральний орган виконавчої влади в системі МВС, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, пожежної безпеки та захисту від надзвичайних ситуацій.

- 2.6. Національна гвардія – військове формування у системі МВС із функціями забезпечення правопорядку. Прийняття нових документів оборонного планування з урахуванням сучасних воєнних викликів і загроз національним інтересам та бойового досвіду, набутого у ході АТО (Програма розвитку Збройних Сил, Програма розвитку озброєнь та військової техніки) (I квартал 2015 року).
- 2.7. У подальшому – реформування Державної прикордонної служби та Державної міграційної служби та утворення на їх базі єдиного органу – Державної служби міграційного контролю та прикордонної охорони.

3. Утворення Державного бюро розслідувань

- 3.1. Утворення Державного бюро розслідувань – органу, що реалізує державну політику у сфері протидії корупції (окрім питань, що належать до відання Національного антикорупційного бюро), у сфері протидії організованій злочинності, з правом досудового розслідування злочинів у зазначених сферах, а також досудового розслідування особливо тяжких злочинів та злочинів, вчинених працівниками органів правопорядку. До Державного бюро розслідувань переходять слідчі функції органів прокуратури і частково Служби безпеки України.
- 3.2. Встановити порядок призначення на посаду керівника Державного бюро розслідувань, аналогічний до порядку, передбаченого для призначення керівника Національного антикорупційного бюро.

4. Утворення муніципальної поліції

- 4.1. Прийняття закону про муніципальну поліцію, що надасть право органам місцевого самоврядування утворювати за кошти місцевих бюджетів власні підрозділи правопорядку. Передача відповідних повноважень та функцій Поліції громадської безпеки органам муніципальної поліції з урахуванням принципу усунення дублювання повноважень.

5. Утворення Військової поліції

- 5.1. Утворення на базі Військової служби правопорядку у Збройних Силах України Військової поліції, визначення пріоритетними напрямками її діяльності запобігання і виявлення кримінальних правопорушень, надання їй права здійснювати досудове розслідування в умовах воєнного стану – всіх кримінальних правопорушень, вчинених військовослужбовцями, а також всіх злочинів, вчинених військовослужбовцями безпосередньо у зоні ведення бойових дій;
- 5.2. Військова поліція повинна мати статус військового формування із функціями забезпечення правопорядку та підпорядковуватися Начальнику Генерального штабу Збройних Сил України.

VI. РЕФОРМА ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Протягом I кварталу 2015 року

1. Забезпечення підзвітності і дієвості парламенту, стабільності партійної системи та можливості для ротації політичних еліт

- 1.1. Відмова від змішаної (пропорційно-мажоритарної) виборчої системи та запровадження пропорційної виборчої системи виборів до Верховної Ради України, за якої виборці матимуть можливість голосувати за конкретних кандидатів у багатомандатних виборчих округах (пропорційна система з відкритими списками).
- 1.2. Забезпечення законодавчого закріплення відповідальності суб'єктів виборчого процесу за порушення вимог виборчого законодавства.
- 1.3. Посилення відповідальності політичних партій за невиконання ними вимог щодо відкритості та прозорості фінансування їхньої діяльності.

Протягом I півріччя 2015 року

2. Удосконалення системи місцевих виборів

- 2.1. Проведення місцевих виборів згідно з вимогами Конституції України та з урахуванням особливостей реформи децентралізації місцевого самоврядування.
- 2.2. Зміна системи місцевих виборів з метою забезпечення справедливого представництва виборців у місцевих радах, збереження мажоритарної системи на рівні сільських та селищних рад та запровадження пропорційної виборчої системи з відкритими списками при проведенні місцевих виборів на інших рівнях.
- 2.3. Запровадження виборів міських голів великих міст (відповідно до закону) у два тури та за принципом абсолютної більшості виборців, які проголосували.
- 2.4. Зменшення граничної кількості депутатів місцевих рад.
- 2.5. Внесення змін до законодавства про статус столиці – міста Києва з метою забезпечення європейських стандартів місцевого самоврядування у столиці.

VII. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМА ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Ми забезпечимо формування системи державної влади та системи органів місцевого самоврядування з метою ефективної реалізації прав громадян, надання на належному рівні публічних послуг, відповідального управління об'єктами державної і комунальної власності, у тому числі шляхом розширення прав і повноважень місцевих громад.

1. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування

1.1. Ефективний розподіл повноважень (компетенцій)

Протягом 2015 року

- 1.1.1. Надання органам місцевого самоврядування базового рівня реальних повноважень на основі принципу субсидіарності, що забезпечить ефективне і максимально наближене до громадянина надання публічних послуг.
- 1.1.2. Визначення переліку повноважень органів місцевого самоврядування районного та обласного рівнів за результатами публічного обговорення, створення районними та обласними радами власних виконавчих органів.
- 1.1.3. Встановлення повних і виключних повноважень органів місцевого самоврядування. Такі повноваження не можуть скасовуватися чи обмежуватися органами державної влади будь-якого рівня, якщо це не передбачено законом.
- 1.1.4. Запровадження прозорих механізмів адміністративного нагляду органів державної влади за органами місцевого самоврядування, які не суперечитимуть принципам Європейської хартії місцевого самоврядування і не блокуватимуть діяльність органів місцевого самоврядування у разі виникнення спірних питань.
- 1.1.5. Законодавче врегулювання питання проведення місцевих референдумів.

1.2. Належне ресурсне забезпечення місцевого самоврядування

Протягом I кварталу 2015 року

- 1.2.1. Забезпечення прийняття на першій сесії Верховної Ради восьмого скликання необхідних змін до Бюджетного і Податкового кодексів, інших законів, які забезпечать належне ресурсне забезпечення місцевого самоврядування.
- 1.2.2. Наділення органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами відповідно до повноважень, перелік яких встановлюється законом. Забезпечення фінансової самостійності місцевих бюджетів на засадах децентралізації відповідно до нового Бюджетного та і Податкового кодексів.
- 1.2.3. Закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел доходів та розширення доходної бази місцевих бюджетів, забезпечивши при цьому визначення єдиних нормативів відрахувань з податку на доходи фізичних осіб та

податку на прибуток суб'єктів приватного сектору економіки за кожним видом місцевих бюджетів.

1.2.4. Забезпечення міста Києва належним фінансовим ресурсом для виконання столичних функцій.

1.2.5. Забезпечення сплати податку на доходи фізичних осіб виключно за місцем здійснення діяльності працівника, податок з доходів якого сплачується.

1.2.6. Надання права органам місцевого самоврядування обслуговувати місцеві бюджети за доходами і видатками спеціального фонду в банківських установах, обраних за відкритими процедурами закупівель.

Встановлення чітких строків (до 5 днів) проходження платіжних доручень місцевих бюджетів у системі Державної казначейської служби та посилення відповідальності таких органів і їх посадових осіб за порушення строків.

1.2.7. Реформування податку на нерухомість відповідно до європейської практики (зарахування до місцевих бюджетів), надання органам місцевого самоврядування права визначати ставки та базу оподаткування з урахуванням соціально-економічного становища на відповідній території та граничних обмежень, визначених законом.

1.2.8. Запровадження горизонтальної системи вирівнювання спроможності місцевих бюджетів за доходами, що дозволить не вилучати усі понадпланові доходи у заможних громад і водночас відійти від повного утримання менш заможних громад та стимулювати їх до розвитку.

1.2.9. Запровадження формульних розрахунків галузевих трансфертів відповідно до оновлених стандартів надання послуг та фінансових нормативів їх забезпечення на одного отримувача послуги.

1.2.10. Спрощення механізмів доступу органів місцевого самоврядування до кредитних ресурсів.

1.2.11. Забезпечення можливості взяття довгострокових бюджетних зобов'язань за проектами державно-приватного партнерства, що спрямовані на проекти розвитку, пов'язані з розбудовою, відновленням та модернізацією інфраструктури.

1.3. Формування самодостатніх громад

Протягом 2015 року

1.3.1. Забезпечення принципу, відповідно до якого на одній території існує не більше одного органу місцевого самоврядування одного рівня, та повсюдності юрисдикції місцевого самоврядування на рівні територіальних громад.

1.3.2. Визначення критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць базового рівня (громад) з урахуванням їх матеріально-фінансової спроможності

для забезпечення доступності основних публічних послуг, що надаються на території громади (час прибуття для надання швидкої медичної допомоги в ургентних випадках та пожежної допомоги не має перевищувати 30 хвилин).

1.3.3. Запровадження зміни меж територіальних громад виключно з урахуванням попереднього з'ясування думки відповідних місцевих громад.

1.4. Територіальна організація влади на місцевому рівні

Протягом 2015 року

1.4.1. Внесення змін до Конституції України, що забезпечать правову основу для схвалення низки законодавчих актів, необхідних для реалізації реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади.

1.4.2. Забезпечення деконцентрації та децентралізації повноважень згідно з Концепцією реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні та Європейською хартією місцевого самоврядування. Реорганізація місцевих державних адміністрацій в органи префектурного типу.

1.4.3. Реформування системи територіальних органів центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій, усунення дублювання їх повноважень.

1.4.4. Забезпечення професійності та політичної нейтральності представництв виконавчої влади на місцях через прозорі конкурсні процедури добору керівників та посадових осіб цих органів.

1.4.5. Удосконалення інструментів Державного фонду регіонального розвитку: спрямування всіх капітальних трансфертів у регіони лише через Державний фонд регіонального розвитку; забезпечення фінансування через цей фонд проектів розвитку (у тому числі проектів співробітництва та добровільно об'єднаних територіальних громад), а не об'єктів інфраструктури. Розподіл видатків Державного фонду регіонального розвитку між регіонами України передбачати як додаток до Державного бюджету України.

1.4.6. Удосконалення механізмів державно-приватного партнерства під час реалізації проектів розвитку.

2. Реформа публічного адміністрування

2.1. Реформа публічної служби

Протягом IV кварталу 2014 року

2.1.1. Прийняття нової редакції Закону України «Про державну службу», що передбачатиме:

деполітизацію та професіоналізацію державної служби;

введення нової прозорої класифікації посад державної служби, розвиток вищого корпусу державної служби;

запровадження виключно конкурсного відбору на посади державної служби (усіх категорій);

перетворення підрозділів по роботі з кадрами в державних органах на HR-служби, які функціонально будуть координуватися державним органом з питань державної служби з такими функціями: реалізація кадрової політики, ведення статистики і HR-аналітики, ведення профілів державних службовців, участь в організації конкурсів на заміщення вакантних посад, оцінюванні державних службовців, проведення оцінки потреб у навчанні та формування відповідного замовлення;

впровадження ефективних інструментів оцінювання державних службовців з урахуванням досягнення відповідних цільових показників;

запровадження програм розвитку персоналу, планування кар'єри та розвитку талантів, створення кадрового резерву, побудова ефективної системи професійного навчання державних службовців, у тому числі через залучення приватних надавачів послуг, впровадження інноваційних технологій, розширення повноважень та посилення відповідальності державних секретарів міністерств, керівників державних органів за якість таких послуг;

уніфікацію розмірів заробітних плат державних службовців відповідно до категорій і залежно від рівня відповідальності, складності роботи та компетенцій, що вимагаються. Всі додаткові виплати здійснювати виключно на основі оцінки виконання.

Протягом I кварталу 2015 року

2.1.2. Інституційне посилення системи управління державною службою.

2.1.3. Прийняття нової редакції Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування», що ґрунтується на європейських принципах публічної служби.

2.1.4. Здійснення функціонального аналізу і організаційної реструктуризації (оптимізації) органів державної влади та органів місцевого самоврядування, скорочення чисельності державних службовців, оптимізації витрат на забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

2.2. Реформа Кабінету Міністрів України, системи інших державних органів

Протягом I кварталу 2015 року

2.2.1. Внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» та інших законодавчих актів України щодо:

закріплення загальних принципів процесу прийняття рішень Кабінетом Міністрів України, у тому числі з метою посилення відповідальності профільного міністра;
запровадження посади Державного секретаря Кабінету Міністрів України;

запровадження колегіальності та прозорості діяльності Кабінету Міністрів України, зокрема, шляхом завчасного оприлюднення проектів рішень Кабінету Міністрів України та підвищення ефективності роботи урядових комітетів.

2.2.2. Внесення змін до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» та інших законодавчих актів України щодо:

запровадження інституту державних секретарів міністерств;

скорочення політичних посад заступників міністра;

укрупнення департаментів міністерств з посиленням відповідальності та розширенням повноважень їх керівників, утворення типових секретаріатів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади;

фінансування міністерств, інших центральних органів виконавчої влади відповідно до обсягу покладених на них завдань та результатів їх виконання;

надання міністру виключних повноважень щодо внесення Кабінету Міністрів України пропозицій про призначення своїх заступників та керівників центральних органів виконавчої влади, що ним координуються, посилення його політичної відповідальності за реалізацію державної політики у відповідній сфері;

надання керівнику центрального органу виконавчої влади повноважень з призначення своїх заступників.

2.2.3. Запровадження системи аналізу, прогнозування та стратегічного планування державної політики.

2.3. Прийняття закону, що врегулює процедуру притягнення Президента України до відповідальності в порядку імпичменту.

2.4. Адміністративні послуги та адміністративні процедури

Протягом I півріччя 2015 року

2.4.1. Делегування органам місцевого самоврядування відповідного рівня повноважень з надання базових адміністративних послуг (реєстрація місця проживання, видача паспортних документів, державна реєстрація юридичних та фізичних осіб – підприємців, об'єднань громадян, реєстрація актів цивільного стану, речових прав, вирішення земельних питань, реєстрація автотранспортних засобів, оформлення посвідчень водія).

2.4.2. Розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг у районах та містах обласного значення, забезпечення надання через них базових адміністративних послуг.

2.4.3. Скорочення кількості адміністративних послуг. Впорядкування відносин щодо оплати адміністративних послуг.

2.4.4. Законодавче врегулювання відповідно до стандартів Ради Європи відносин органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з громадянами та суб'єктами господарювання, підвищення ефективності процедури

2.4.5. адміністративного (несудового) оскарження (закон про адміністративну процедуру).

2.5. Електронне врядування

Протягом 2015 року

2.5.1. Розроблення та затвердження Державної концепції електронного врядування України.

2.5.2. Прийняття пакета законів, що унормують порядок і послідовність створення систем електронного врядування на всіх рівнях органів державної влади.

2.5.3. Реформування системи електронного цифрового підпису з метою забезпечення інтегрованості, відповідності стандартам застосування електронного цифрового підпису в державах ЄС.

2.6. Реформа публічних фінансів

2.6.1. Запровадження середньострокового бюджетного прогнозування та планування, системи стратегічного планування, у тому числі шляхом запровадження трирічної бюджетної декларації та стратегічних планів міністерств (у межах граничних сум середньострокового бюджету) з переглядом існуючої системи державних цільових програм на основі системи державного планування та прогнозування.

2.6.2. Закріплення чітких бюджетних правил, зокрема щодо виключних випадків внесення змін до Державного бюджету України протягом поточного року (з 2016 року).

2.6.3. Усунення нехарактерних для державного бюджету видатків.

2.6.4. Прийняття нової редакції Закону України «Про Рахункову палату», що передбачатиме:

реалізацію повноважень Рахункової палати щодо контролю за надходженнями та видатками Державного бюджету України та місцевих бюджетів (лише в частині міжбюджетних трансфертів), зокрема щодо оцінки ефективності реалізації інфраструктурних проектів;

закріплення Рахункової палати як вищого органу державного аудиту в Україні; розширення і приведення у відповідність із сучасними вимогами завдань, напрямів і сфер діяльності Рахункової палати, зокрема поширення їх на аудит (контроль) доходів державного бюджету, місцеві бюджети (лише в частині міжбюджетних трансфертів), державні підприємства і майно у цілому, природні монополії;

підвищення незалежності та професійності членів Рахункової палати; гарантування публічності, гласності та відкритості у діяльності Рахункової палати, забезпечення вільного доступу громадськості до результатів її діяльності;

закріплення необхідності та порядку імплементації Міжнародних стандартів для вищих аудиторських інститутів (ISSAI);

удосконалення механізмів взаємодії Рахункової палати з Верховною Радою України та іншими органами державної влади для підвищення результативності

реалізації пропозицій і рекомендацій Рахункової палати за результатами контрольно-аналітичної діяльності.

2.6.5. Законодавче врегулювання питання проведення аудиту місцевих бюджетів та їх прозорості звітності.

2.6.6. Створення системи управління ризиками державного боргу з метою запобігання піковим навантаженням на державний бюджет, розвитку вторинного ринку державних облігацій за рахунок проведення активних операцій з державним боргом, з вільними коштами на єдиному казначейському рахунку.

2.6.7. Запровадження системи внутрішнього контролю і аудиту відповідно до стандартів ЄС, що передбачатиме виконання відповідними структурними підрозділами органів влади функцій з оцінювання реалізації стратегічних та оперативних планів цих органів, досягнення стратегічних цілей.

2.6.8. Запровадження повноцінної системи планування і оцінювання виконання Державного бюджету України за результатами (запровадження комплексної системи ключових показників ефективності, зокрема результативних показників ефективності надання державних послуг) на основі системи державного планування та прогнозування.

2.6.9. Запровадження методології «Європейська система рахунків 2010» (ESA 2010) у публічні фінанси.

2.6.10. Впровадження інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет» з метою забезпечення доступності інформації про державні фінанси для суспільних потреб (*протягом 2015 року*) із забезпеченням відкритої звітності за всіма коштами, використаними отримувачами бюджетних коштів, на їхніх офіційних сайтах із забезпеченням доступу в режимі реального часу до всіх транзакцій, що здійснюються на рахунках Державної казначейської служби.

2.6.11. Розділення сервісної та правоохоронної функцій фіскальної служби шляхом утворення єдиного органу для запобігання, виявлення, розкриття та розслідування економічних злочинів проти держави - Служби фінансових розслідувань. Фіскальна служба як сервісна взаємодіє з платниками податків до моменту реєстрації кримінального провадження, яке можливе лише в разі незнаходження компромісу при застосуванні механізму медіації. Служба фінансових розслідувань не бере участі у проведенні перевірок, здійснює виключно аналітичну роботу з базами даних, збирання доказової бази, без втручання в діяльність бізнесу до порушення кримінального провадження).

2.6.12. Забезпечення дотримання «структурних маяків» щодо дефіциту сектору загальнодержавного управління, передбачених у Меморандумі про економічну та фінансову політику між Україною та МВФ (за методологією МВФ).

2.6.13. Впровадження Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2.6.14. Запровадження нових підходів до формування місцевих бюджетів, визначення засад трансфертної політики та організації міжбюджетних відносин, виходячи з таких основних завдань:

забезпечення фінансової самостійності місцевих бюджетів;

закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел доходів та розширення дохідної бази місцевих бюджетів, забезпечення визначення єдиних нормативів відрахувань з податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств за кожним видом бюджету;

розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування різних рівнів з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності та забезпечення відповідності повноважень органів місцевого самоврядування обсягам їх фінансових ресурсів;

створення дієвих механізмів для реалізації права територіальних громад на добровільне об'єднання з метою формування належної матеріально-технічної і фінансової основи територіальних громад, запровадження прямих міжбюджетних відносин об'єднаних територіальних громад з державним бюджетом;

зміна чинного механізму бюджетного регулювання та вирівнювання новою системою вирівнювання податкоспроможності територій;

встановлення нових видів міжбюджетних трансфертів та посилення відповідальності профільних міністерств за збалансованість фінансових ресурсів на реалізацію державної політики у відповідних галузях;

удосконалення системи казначейського обслуговування місцевих бюджетів шляхом регламентації у Бюджетному кодексі України загальних підходів з казначейського обслуговування місцевих бюджетів за доходами та видатками і встановлення терміну виконання платіжних доручень розпорядників коштів місцевих бюджетів;

спрощення механізму доступу органів місцевого самоврядування до кредитних ресурсів для інноваційного розвитку та розширення кола суб'єктів, що мають право на здійснення місцевих запозичень;

посилення вимог щодо підзвітності та підконтрольності органів і посадових осіб місцевого самоврядування територіальній громаді, відкритості, прозорості та доступності інформації про бюджет для громадськості.

2.7. Реформа державних закупівель

2.7.1. Законодавче визначення особливостей процедур державних закупівель у сферах, де вони проводяться за процедурою одного учасника, у тому числі передбачення заходів, спрямованих на недопущення здійснення закупівель за цінами вищими, ніж середньоринкові. Створення реєстру основних постачальників та постійне здійснення моніторингу ринкових цін з метою оперативного контролю за цінами, що пропонуються до закупівлі.

2.7.2. Запровадження системи електронних державних закупівель відповідно до зобов'язань України, визначених Угодою про асоціацію з ЄС.

- 2.7.3. Законодавче закріплення вимоги до всіх компаній, які хочуть взяти участь у державних закупівлях, щодо встановлення та оголошення кінцевих власників (фізичних осіб), частка володіння яких перевищує 10 %. У разі недотримання цієї вимоги шляхом неподання відповідних даних участь таких учасників у тендерах забороняється.
- 2.7.4. Істотне скорочення кількості винятків із загальних правил та розміщення моніторингової бази на етапах пропозицій і результатів виконання робіт у публічному доступі.
- 2.7.5. Забезпечення обов'язкового оприлюднення на порталі уповноваженого органу всіх документів, пов'язаних з проведенням тендеру та визначенням переможця, в обсязі необхідної достатності.
- 2.7.6. Істотне спрощення процедур для учасників тендерів.
- 2.7.7. Створення та функціонування електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель.
- 2.7.8. Створення чітких регламентів оскарження результатів торгів до Антимонопольного комітету України. Введення особистої відповідальності посадових осіб за діяльність чи бездіяльність, що перешкоджає прозорості та ефективності державних закупівель. Розкриття інформації про оскарження в електронному вигляді у спосіб, що найбільше сприяє прозорості процедури.

2.8. Реформа управління державною власністю та приватизація

- 2.8.1. Скорочення переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації.
- 2.8.2. Передача Фонду державного майна України повноважень із підготовки об'єктів до продажу.
- 2.8.3. Скасування норми про обов'язковий продаж на фондових біржах пакетів акцій у розмірі 5-10 % статутного капіталу акціонерного товариства до проведення конкурсу.
- 2.8.4. Здійснення продажу інвестиційно привабливих об'єктів із залученням радників та забезпеченням підготовки цих об'єктів до продажу відповідно до кращих міжнародних практик.
- 2.8.5. Розмежування функцій формування та реалізації державної політики та функцій управління об'єктами державної власності (крім тих, що забезпечують виконання функцій міністерств та відомств). Передача функцій з управління об'єктами державної власності (крім тих, що забезпечують виконання функцій міністерств і відомств) від центральних органів виконавчої влади із запровадженням холдингового управління.
- 2.8.6. Запровадження інституту незалежних директорів.

2.8.7. Обов'язкова корпоратизація всіх державних підприємств, крім казенних.

2.8.8. Забезпечення оприлюднення Фондом державного майна України на своєму офіційному порталі всіх результатів перевірок виконання інвестиційних зобов'язань за всіма об'єктами власниками приватизованих підприємств за весь період приватизації.

VIII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИСКОРЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Ми свідомі необхідності здійснення структурних реформ та законодавчого встановлення більш сприятливих, порівняно з іншими країнами, умов для високотехнологічного, інтелектуальномісткого бізнесу та нових виробництв в Україні шляхом запровадження конкурентних переваг інституційної, регуляторної, фіскальної, інфраструктурної, освітньої політики для створення високопродуктивних робочих місць, підвищення оплати праці, виробництва конкурентоспроможної продукції та нарощення експорту.

1. Розроблення довгострокової стратегії розвитку високотехнологічних виробництв із визначенням галузей-драйверів, що дасть можливість забезпечити створення нових робочих місць та повернення трудових мігрантів, переорієнтацію системи державного замовлення в освіті під завдання зазначеної стратегії (2015 рік).
2. Формування шляхом залучення приватних інвесторів сучасної індустріальної та інноваційної інфраструктури, яка відповідатиме вимогам іноземних та українських інвесторів, для розміщення виробничих підприємств і науково-дослідницьких центрів (2015-2018 роки).
3. Законодавче встановлення стимулюючих особливостей для нових виробництв, науково-дослідних центрів, а також компаній сфери інформаційних технологій (2015 рік).
4. Законодавче запровадження захищених ринкових механізмів інвестування в енергомодернізацію (енергосервісні контракти) для масштабного залучення приватних інвестицій у енергоефективність, істотного зменшення енерговитрат у державному та комунальному секторах економіки, а також мінімізації зовнішньої енергозалежності держави (2015 рік).
5. Забезпечення розбудови інноваційної інфраструктури та ефективної системи захисту інтелектуальної власності і трансферу технологій для залучення в Україну науково-дослідних центрів провідних багатонаціональних високотехнологічних корпорацій (2015 рік).
6. Запровадження системного міжнародного просування українських виробників, у тому числі через міжнародні виставки, та України як зовнішнього виробничого майданчика для глобальних ринків та науково-дослідницької платформи для багатонаціональних високотехнологічних корпорацій (2015 рік).

ІХ. РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА, РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ КОНКУРЕНЦІЇ

Ми забезпечимо створення сприятливого бізнес-середовища, у тому числі для розвитку малого і середнього бізнесу, та залучення додаткових інвестицій.

1. Створення сприятливого для інвестицій середовища

Протягом 2015 року

- 1.1. Забезпечення належного виконання усіма центральними органами виконавчої влади Закону України «Про основні засади регуляторної політики».
- 1.2. Усунення надмірного регулювання господарської діяльності шляхом зменшення кількості документів дозвільного характеру, дозвільно-погоджувальних процедур, переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, та переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні.
- 1.3. Забезпечення істотного поліпшення умов ведення бізнесу в Україні за напрямками, що враховуються Світовим банком та Міжнародною фінансовою корпорацією при складенні рейтингу «Doing Business», маючи за стратегічну мету входження України до провідної двадцятки країн світу за сприятливістю умов для підприємницької діяльності.
- 1.4. Забезпечення ефективного захисту прав приватної власності, гармонізація із законодавством ЄС положень українського законодавства щодо захисту інвесторів (внутрішніх та іноземних) та кредиторів.
- 1.5. Забезпечення протягом одного року заміни існуючої системи регулювання підприємницької діяльності на європейську.
- 1.6. Концентрація в єдиному центральному органі виконавчої влади функцій з формування державної політики у сфері інформаційно-комунікаційних технологій і зв'язку.
- 1.7. Забезпечення умов для розвитку телекомунікаційних мереж четвертого і п'ятого поколінь, створення та імплементація дорожньої карти впровадження загальнодержавного широкопasmового доступу до мережі Інтернет.

2. Реформи в антимонопольній сфері

Протягом 2015 року

- 2.1. Забезпечення прозорості діяльності органів Антимонопольного комітету України:
  - 2.1.1. запровадження обов'язку опублікування рішень Антимонопольного комітету на його офіційному сайті; визначення порядку використання конфіденційної

інформації; врегулювання питань доступу до неконфіденційної інформації у справах про порушення та у справах про концентрацію;

2.1.2. нормативне закріплення принципів калькуляції штрафних санкцій, що накладаються за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2.2. Спрощення системи контролю за концентраціями:

2.2.1. підвищення вартісних показників, у разі досягнення яких необхідно отримувати дозвіл Антимонопольного комітету на концентрацію, та обов'язковість оцінки наявності (відсутності) впливу концентрації на конкуренцію в Україні;

2.2.2. запровадження скороченої процедури оцінки концентрацій;

2.2.3. зменшення обсягу інформації, що подається до Антимонопольного комітету, яка не є необхідною для оцінки впливу концентрації на конкуренцію в Україні;

2.2.4. встановлення обов'язку проведення попередніх консультацій для прийняття заяви до розгляду;

2.2.5. забезпечення можливості участі заявників у засіданнях Антимонопольного комітету з приводу надання дозволів на концентрацію та узгоджені дії;

2.2.6. визначення підходів до оцінки впливу угод між конкурентами (на горизонтальних ринках).

2.3. Забезпечення реалізації прав осіб, які беруть участь у розгляді справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції:

2.3.1. встановлення строків розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органами Антимонопольного комітету;

2.3.2. закріплення необхідного обсягу прав осіб, які беруть участь у розгляді справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органами Антимонопольного комітету;

2.3.3. врегулювання підстав і порядку проведення перевірок Антимонопольним комітетом та вирішення спорів у зв'язку з проведенням таких перевірок;

2.3.4. врегулювання повноважень Антимонопольного комітету на різних етапах розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2.4. Встановлення дисциплінарної відповідальності посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до вчинення порушення у вигляді антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

3. Податкова реформа

Протягом I кварталу 2015 року

- 3.1. Зменшення до дев'яти кількості податків, які відповідатимуть своїй економічній сутності:
  - 3.1.1. податок на прибуток;
  - 3.1.2. податок на додану вартість;
  - 3.1.3. податок з доходів фізичних осіб;
  - 3.1.4. акцизний податок;
  - 3.1.5. рентний платіж;
  - 3.1.6. податок на нерухомість (в т.ч. на земельні ділянки);
  - 3.1.7. екологічний податок;
  - 3.1.8. єдиний податок (в т.ч. фіксований сільськогосподарський податок);
  - 3.1.9. мито.

- 3.2. Забезпечення скорочення витрат часу та коштів платників податків на нарахування та сплату податків шляхом скорочення кількості та обсягів податкової звітності, розширення можливостей безперешкодного дистанційного звітування та сплати податків (електронні сервіси).

- 3.3. Забезпечення прозорості та передбачуваності податкової системи за рахунок:
  - 3.3.1. створення публічної бази наданих індивідуальних податкових консультацій (без зазначення платника);
  - 3.3.2. законодавчого закріплення функції надання узагальнюючих податкових консультацій за Міністерством фінансів;
  - 3.3.3. запровадження інституту фінансової медіації;
  - 3.3.4. запровадження процедури апеляції на рівні експертної ради з питань оподаткування при Міністерстві фінансів;
  - 3.3.5. ліквідація корупційної складової в адмініструванні податків, у тому числі всіх видів плати за земельні ділянки та екологічного податку.

- 3.4. Забезпечення відповідності процедур контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до принципів ОЕСР, маючи на увазі, зокрема, що такі процедури мають справляти мінімальний вплив на витрати часу та коштів суб'єктів підприємницької діяльності, без винятків.

- 3.5. Відмова від каральної моделі податкового контролю:
  - 3.5.1. підвищення вдвічі (з 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) значного розміру коштів фактичного ненадходження до бюджету податків, зборів, єдиного соціального внеску та страхових внесків на пенсійне страхування для визначення наявності ознак складів кримінальних

- правопорушень, передбачених статтями 212 та 212¹ Кримінального кодексу України;
- 3.5.2. скасування штрафних фінансових санкцій для платників податків, які без оскарження податкового повідомлення-рішення сплатили донараховані платежі;
  - 3.5.3. виключення з дохідної частини Державного бюджету України надходжень від штрафів та пені;
  - 3.5.4. надання можливості для досягнення податкового компромісу (податкової угоди) у 2014 році та проведення податкової амністії капіталів після реформування податкової системи шляхом одноразового добровільного декларування з 1 січня 2016 року;
  - 3.5.5. спрощення системи адміністрування у разі використання реєстраторів розрахункових операцій;
  - 3.5.6. законодавче встановлення заборони на кримінальне переслідування особи за ухилення від сплати податків до остаточного узгодження податкових зобов'язань;
  - 3.5.7. встановлення особистої фінансової відповідальності працівників податкових та митних органів за їхні незаконні дії або бездіяльність, що призвели до втрат суб'єктів підприємницької діяльності;
  - 3.5.8. запровадження обов'язковості видачі податкового повідомлення-рішення у разі складання акту за результатами перевірки;
  - 3.5.9. поширення дії Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» на податкові органи.
- 3.6. Ініціювання укладення договорів про уникнення подвійного оподаткування, зокрема з державами, які внесені до переліку офшорних зон.
  - 3.7. Зменшення фіскального навантаження на фонд оплати праці, у тому числі розміру єдиного соціального внеску до 18 %, із застосуванням запобіжника у вигляді обов'язкового збереження розміру нарахувань та відрахувань з фонду оплати праці протягом року та поступовий перерозподіл фіскального навантаження на фонд оплати праці між роботодавцем та найманою особою.
  - 3.8. Забезпечення сплати податку з доходів фізичних осіб виключно за місцем здійснення діяльності працівника, податок з доходів якого сплачується.
  - 3.9. Істотне зменшення чисельності Державної фіскальної служби.
  - 3.10. Модернізація податку на прибуток, зокрема, розрахунок об'єкта оподаткування податком на прибуток виходячи із сформованого згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) або Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку (П(С)БО) фінансового результату у фінансовій звітності.

3.11. Реформа податку на додану вартість:

3.11.1. забезпечення адміністрування податку на додану вартість із забезпеченням прав платників податку, вчасним його відшкодуванням;

3.11.2. встановлення гарантій відшкодування ПДВ, зокрема строків такого відшкодування та відповідальності податкового органу за їх недотримання;

3.11.3. скасування положень Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» під 31 липня 2014 року № 1621-VII щодо запровадження системи електронного адміністрування податку на додану вартість (*IV квартал 2014 року*);

3.11.4. реформування системи адміністрування податкових накладних.

3.12. Запровадження законодавчих умов та стимулів для деофшоризації економіки України.

4. Реформа трудових взаємовідносин

Протягом 2015 року

4.1. Прийняття Трудового кодексу.

5. Сприяння виходу на зовнішні ринки та міжнародній кооперації

Протягом 2015-2017 років

5.1. Сприяння виходу на зовнішні ринки продукції з підвищеним вмістом доданої вартості та високотехнологічної продукції, а також включення українських компаній в глобальні та регіональні коопераційні проекти і програми.

5.2. Підтвердження відповідності української системи технічного регулювання вимогам ЄС шляхом:

5.2.1. створення незалежних органів стандартизації та метрології відповідно до європейської практики;

5.2.2. розроблення та впровадження технічних регламентів на основі директив Ради Європи на принципах «Нового підходу» до технічної гармонізації і стандартизації та «Глобального підходу» у сфері оцінювання відповідності;

5.2.3. розроблення та затвердження визначених технічними регламентами державних стандартів, адаптованих до вимог ЄС, з метою приєднання до Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів.

5.3. Запровадження системи регулювання та державного контролю за безпечністю харчової продукції «від лану до столу», реалізація системи HACCP на українських підприємствах відповідно до вимог ЄС.

5.4. Скорочення часу на процедури, пов'язані з імпортом та експортом, розвиток транзитного потенціалу України:

5.4.1. вдосконалення системи електронного декларування шляхом налагодження між митними та іншими контролюючими органами обміну інформацією щодо дозвільних документів в електронному вигляді (декларацій про відповідність, карантинних дозволів, санітарно-гігієнічних висновків тощо);

5.4.2. забезпечення доступу до знеособленої інформації про митну вартість товарів, що імпортуються або експортуються;

5.4.3. впровадження концепції «єдиного вікна», зокрема:

визначення процедури взаємодії різних контролюючих органів з митними органами під час пропуску та митного оформлення вантажів;

усунення дублювання функцій та скасування вимоги щодо використання паперових документів для цілей перетину кордону України і проходження митного та супутнього контролю;

5.4.4. вдосконалення практики спільного з іншими країнами митного контролю у пунктах пропуску. Розроблення та укладення відповідних міждержавних угод, налагодження інформаційного обміну між митними органами України та митними органами суміжних країн, забезпечення облаштування інфраструктури пунктів пропуску через державний кордон України;

5.4.5. автоматизація митного оформлення шляхом запровадження механізму прийняття рішення про завершення митного оформлення вантажів на основі даних автоматизованої системи аналізу та управління ризиками;

5.4.6. спрощення митних процедур для сумлінних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що відповідають встановленим критеріям, зокрема для уповноважених економічних операторів). Укладення міждержавних угод про взаємне визнання уповноважених економічних операторів;

5.4.7. гармонізація норм Податкового та Митного кодексів України в частині контролю трансфертного ціноутворення та визначення митної вартості товарів, що імпортуються та експортуються;

5.4.8. вдосконалення методів боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил шляхом:

налагодження обміну інформацією з митними органами інших країн в електронному вигляді та попереднього інформування перевізниками про вантажі, які будуть переміщені;

налагодження системи відбору суб'єктів для перевірки з використанням автоматизованої системи аналізу та управління ризиками;

5.4.9. встановлення початку відліку митного оформлення товару з початку відправлення електронної митної декларації.

- 5.5. Утворення спеціального органу страхування та фінансування експорту у формі експортно-кредитного агентства, що забезпечуватиме сприяння експансії українських експортерів на зовнішні ринки.

6. Перехід від адміністративного контролю до підтримки бізнесу

Протягом I півріччя 2015 року

- 6.1. Скорочення кількості регуляторних та контрольних органів шляхом їх злиття або ліквідації, забезпечення усунення дублювання функцій між органами державного нагляду (контролю), делегування окремих функцій держави саморегульвним організаціям.
- 6.2. Обмеження повноважень органів державного нагляду (контролю) щодо застосування штрафних санкцій, зокрема, обмеження або припинення діяльності бізнесу виключно за рішенням суду.
- 6.3. Відмова від системи тотального обтяжливого контролю за всіма суб'єктами господарської діяльності на основі запровадження ризикоорієнтованої системи державного контролю.
- 6.4. Проведення комплексної інвентаризації чинної нормативно-правової бази у сфері державного контролю та регулювання підприємництва, скасування неактуальних нормативно-правових актів.
- 6.5. Скасування нормативно-правових актів (зокрема ДСанПіН) та актів, що використовуються для регулювання підприємницької діяльності, які не розміщені у вільному доступі
- 6.6. Створення інтегрованої бази даних контролюючих органів, спрямованої на зменшення контактів таких органів із суб'єктами підприємницької діяльності, що має забезпечувати автоматичне віднесення суб'єктів господарювання до груп залежно від ступеня ризику від провадження господарської діяльності, визначення періодичності проведення планових заходів кожним з органів державного нагляду (контролю), оприлюднення інформації про законодавчі вимоги до конкретних видів підприємницької діяльності.
- 6.7. Забезпечення конкуренції на ринку оцінки та оприлюднення неперсоніфікованої бази результатів оцінки.
- 6.8. Розширення кількості видів ділової діяльності, які можуть самостійно оцінювати себе на відповідність вимогам та прийнятим нормам, на заміну системи державного нагляду (контролю).

7. Спрощення процедур у сфері будівництва

7.1. Забезпечення до 2016 року зонування територій щонайменше в обласних центрах та продовження зонування на інших територіях.

Протягом 2015 року

7.2. Удосконалення процедури приєднання до мереж суб'єктів природних монополій (електро-, газо-, тепло-, водопостачання та водовідведення).

7.3. Скорочення строків видачі дозвільних документів у сфері будівництва, встановлення вичерпного переліку підстав для повернення декларації про початок виконання будівельних робіт та дозволу на виконання будівельних робіт, декларації та сертифіката готовності об'єкта до експлуатації, а також передбачення для замовника будівництва можливості використання автономних систем інженерного забезпечення.

7.4. Спрощення процедур та скорочення строків оформлення прав користування і продажу земель (окрім земель сільськогосподарського призначення) державної та комунальної власності або прав на них.

7.5. Запровадження прозорої процедури набуття права власності на об'єкти незавершеного будівництва.

X. РЕФОРМА ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ

Ми інтегруємо український фінансовий сектор у світові ринки капіталу, забезпечимо розвиток його інфраструктури та приведемо регулювання фінансового сектору у відповідність із кращими європейськими практиками. Ліквідуємо перешкоди для залучення іноземних інвестицій, що надасть можливість українському бізнесу вільно залучати капітал на внутрішньому та зовнішніх ринках і підвищить якість надання фінансових послуг.

1. Запровадження ефективного нагляду

- 1.1. Посилення якості регулювання фінансового сектору з метою більш зваженого консолідованого пруденційного нагляду, у тому числі шляхом передачі функцій щодо нагляду за бюро кредитних історій від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, до Національного банку України.
- 1.2. Гармонізація вимог до учасників фондового ринку з директивами ЄС та посилення контролю за виконанням пруденційних вимог з подальшим підвищенням надійності учасників фондового ринку.
- 1.3. Приведення законодавства про регулювання страхових компаній у відповідність з директивами ЄС.
- 1.4. Розроблення нормативно-правової бази для захисту прав кредиторів з урахуванням міжнародного досвіду, що дасть змогу створити дієві механізми захисту фінансової системи та знизить вплив кризових явищ на учасників фінансового ринку.
- 1.5. Усунення можливостей ухилення від оподаткування через фінансові інструменти шляхом запровадження ефективних механізмів запобігання створенню та діяльності фінансових пірамід, фіктивних емітентів цінних паперів, їх виявлення та ліквідації, а також посилення регулювання діяльності фінансових установ.
- 1.6. Приведення законодавства щодо процесів злиття і поглинання учасників фінансового ринку у відповідність з найкращими практиками Європейського Союзу, що дозволить прискорити процедури консолідації, спростити операційний та юридичний процеси консолідації і вирішити проблеми захисту прав вкладників, позичальників, інвесторів та платників податків.
- 1.7. Забезпечення реалізації членства Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в Міжнародній організації комісій з цінних паперів (IOSCO) та запровадження міжнародних стандартів і принципів у регулюванні українського фондового ринку.
- 1.8. Впровадження регуляторами фінансового ринку єдиних міжнародних стандартів електронного документообігу, надання адміністративних послуг та здійснення комунікацій з учасниками ринку в електронному форматі.

2. Залучення інвестицій у надійні інструменти

- 2.1. Лібералізація валютного регулювання та валютного контролю шляхом скасування застарілих регуляторних актів та усунення необґрунтованих обмежень щодо транскордонного руху капіталу, спрощення процедур для іноземних інвесторів щодо інвестування в Україні, репатріації доходів та для громадян України – щодо інвестування за кордоном (з 2016 року).
- 2.2. Розвиток інструментів фондового ринку шляхом прийняття закону про деривативи та удосконалення законодавства щодо корпоративних облігацій та оподаткування доходу від операцій з фінансовими інструментами.
- 2.3. Покращення корпоративного управління шляхом:
  - 2.3.1. врегулювання питання участі в управлінні акціонерними товариствами акціонерів, які до 12 жовтня 2014 року не скористалися своїм правом на зарахування належних їм акцій на рахунки в цінних паперах у депозитарній системі;
  - 2.3.2. створення умов для консолідації контролюючим акціонером, якому належить більше 95% акцій публічного акціонерного товариства, всіх акцій такого товариства шляхом запровадження інституту публічної вимоги мажоритарія щодо продажу йому акцій міноритаріями (squeeze-out);
  - 2.3.3. удосконалення захисту міноритарних акціонерів шляхом запровадження інституту похідного позову та встановлення заборони на участь у прийнятті рішень про вчинення правочинів, стосовно яких є заінтересованість акціонерів,;
  - 2.3.4. забезпечення можливості визначення порядку управління та прийняття внутрішніх рішень акціонерами/учасниками шляхом укладання корпоративних угод;
  - 2.3.5. оптимізація механізму участі міноритарних акціонерів в управлінні акціонерним товариством;
  - 2.3.6. удосконалення регулювання товариств з обмеженою відповідальністю, зокрема шляхом запровадження ефективних практик корпоративного управління, що застосовуються в акціонерних товариствах, та розширення диспозитивності регулювання відносин між учасниками;
  - 2.3.7. удосконалення механізмів запобігання рейдерству.

3. Розвиток інфраструктури фінансового сектору

- 3.1. Створення сучасної біржової інфраструктури із залученням провідних іноземних біржових операторів та удосконалення розрахункової інфраструктури, що зменшить ризики учасників та дозволить сконцентрувати торги валютою, деривативами, акціями, облігаціями та іншими фінансовими інструментами на біржовому ринку.

- 3.2. Удосконалення законодавства щодо функціонування товарного біржового ринку з метою забезпечення прозорого ціноутворення на товарних біржах та побудови системи ефективного нагляду за ними.
- 3.3. Створення механізмів для забезпечення здешевлення фінансування капітальних інвестицій національних виробників.

XI. РЕФОРМА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ми забезпечимо ефективне землекористування, захищений обіг прав оренди земель сільськогосподарського призначення та захист інтересів власників земельних ділянок (паїв).

Ми запровадимо ефективну систему підтримки вітчизняних сільськогосподарських виробників, насамперед сімейних фермерських господарств, та забезпечимо підвищення добробуту селян.

1. Земельна реформа

- 1.1. Завершення, до 1 січня 2016 року, інвентаризації та розмежування земель сільськогосподарського призначення державної, комунальної та приватної власності.
- 1.2. Законодавче врегулювання питань передачі у комунальну власність земель державної власності, розташованих за межами населених пунктів, крім тих, на яких розташовані об'єкти державної власності (*I квартал 2015 року*).
- 1.3. Виключення із законодавства України норм, що надають можливість набувати право оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної чи комунальної власності на неконкурентних засадах (*II квартал 2015 року*).
- 1.4. Удосконалення орендних відносин шляхом:
  - 1.4.1. сприяння згуртуванню та самоорганізації власників земельних ділянок (паїв) з метою консолідації земель для отримання більшої економічної вигоди від їх використання, закріплення права більшості орендодавців, чиї земельні ділянки розміщені в єдиному масиві, на визначення єдиного орендаря;
  - 1.4.2. спрощення процедур реєстрації прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, зокрема, шляхом стимулювання нотаріального посвідчення сторонами договорів оренди землі;
  - 1.4.3. посилення відповідальності сторін договору оренди землі за невиконання умов договору;
  - 1.4.4. законодавчого закріплення мінімального строку договору оренди земель сільськогосподарського призначення, стимулювання середньострокових та довгострокових орендних відносин;
  - 1.4.5. проведення у 2015 році загальнонаціональної нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, а також подальше її проведення не рідше одного разу на 10 років;
  - 1.4.6. встановлення обов'язковості сплати орендної плати за землі сільськогосподарського призначення виключно у грошовій формі;

1.4.7. визначення правового статусу і врегулювання порядку розпорядження землями колективної власності та відумерлої спадщини.

1.5. Запровадження ефективних регуляторних механізмів для розвитку ринку оренди земель сільськогосподарського призначення, передбачивши можливість продажу прав оренди та їх заставу (*II квартал 2015 року*).

1.6. Створення сприятливого регуляторного середовища для відновлення площ зрошуваних земель, зокрема шляхом запровадження поняття «єдиний зрошуваний земельний масив», чітке законодавче закріплення прав власності та користування зрошуваними системами (*III квартал 2015 року*).

2. Реформування системи державної підтримки сільськогосподарського виробництва та залучення фінансування у галузь

2.1. Збереження до 1 січня 2018 року чинної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників, визначеної Податковим кодексом України, і відшкодування ПДВ при експорті сільськогосподарської продукції. До 1 червня 2017 року розроблення нової системи оподаткування, яка стимулюватиме розвиток сільськогосподарського виробництва.

2.2. Вдосконалення системи державної підтримки сільськогосподарського виробництва, забезпечення її прозорості (менша кількість програм, чітке і недвозначне формулювання вимог до заявників) (*II квартал 2015 року*).

2.3. Державна підтримка фермерських господарств, малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників шляхом надання пільгових кредитів, у тому числі довгострокових, для фінансування проектів, спрямованих на виробництво (з можливою подальшою переробкою) сільськогосподарської продукції, здешевлення страхових платежів (премій) за договорами страхування сільськогосподарських культур від ризику загибелі (*починаючи з I кварталу 2016 року*).

2.4. Забезпечення законодавчого врегулювання та практичне запровадження фінансових інструментів на ринках сільськогосподарської продукції (аграрні розписки, ф'ючерсні і форвардні контракти, у тому числі укладені на світових товарних та фондових біржах) (*I квартал 2015 року*).

2.5. Залучення в організований аграрний ринок малих та самозайнятих форм господарювання (особистих селянських господарств) за умови дотримання такими господарствами законодавчо встановлених вимог щодо якості та безпечності харчової продукції. Законодавче закріплення сімейного типу господарювання (сімейних фермерських господарств) з наданням таким господарствам статусу сільськогосподарських товаровиробників. Розвиток дрібних та сімейних фермерських господарств на засадах їх кооперації та об'єднання (*IV квартал 2015 року*).

- 2.6. Приватизація державних підприємств, підпорядкованих Мінагрополітики, крім об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення та пам'яток культури.
- 2.7. Сприяння залученню інвестицій міжнародних фінансових установ та держав – стратегічних партнерів України (Європейський Союз, США, Китай) для реалізації проектів в агропромисловому комплексі.
- 2.8. Продовження дерегуляції підприємницької діяльності в галузі:
- 2.8.1. удосконалення процедур отримання сільськогосподарськими підприємствами дозволів на водокористування, екологічних вимог до споруджуваних об'єктів тваринництва, лібералізація карантинного та фітосанітарного регулювання;
  - 2.8.2. спрощення процедури використання земель сільськогосподарського призначення для будівництва господарських будівель сільськогосподарського призначення;
  - 2.8.3. делегування окремих функцій держави саморегульним організаціям та органам місцевого самоврядування. Формування конкурентних ринків послуг, зокрема з сертифікації та проведення лабораторних досліджень (*III квартал 2015 року*).
- 2.9. Розроблення Концепції реформування аграрної науки на основі інноваційної моделі з метою підвищення її ефективності, що передбачатиме, зокрема, збереження державного фінансування фундаментальних наукових досліджень і досліджень у сфері збереження навколишнього природного середовища, скорочення державного фінансування прикладних досліджень, приватизацію (із паюванням земель між працівниками та жителями прилеглих сільських населених пунктів) та ліквідацію неефективних підприємств, установ та організацій Національної академії аграрних наук України (*IV квартал 2015 року*).

3. Сприяння міжнародній торгівлі

- 3.1. Перехід від обмежень експорту до формування державного мобілізаційного продовольчого резерву для забезпечення національної безпеки (*II квартал 2015 року*).
- 3.2. Зменшення витрат, пов'язаних із реалізацією сільськогосподарської продукції, зокрема, скасування надмірних процедур обов'язкової реєстрації, сертифікації та надання дозвільних документів (карантинних та ветеринарних сертифікатів), скорочення часу та витрат, пов'язаних із здійсненням встановлених процедур оцінки відповідності вимогам щодо безпеки споживання та фітосанітарним вимогам (*I квартал 2015 року*).
- 3.3. Гармонізація вітчизняного законодавства щодо безпечності харчової продукції із законодавством ЄС (*II квартал 2015 року*).

- 3.4. Формування законодавчої бази для розвитку інфраструктури аграрного ринку.
- 3.5. Сприяння просуванню вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції та продуктів харчування на зовнішні ринки збуту, зокрема, їх участі у міжнародних виставках.

4. Сталий розвиток сільських територій

- 4.1. Розроблення Концепції розвитку сільських територій, що передбачатиме, зокрема, стимулювання підприємницької активності, диверсифікацію зайнятості сільського населення (зелений (сільський) туризм, промисли і ремесла, послуги), механізми впливу громадського самоуправління та регіонального саморегулювання на соціально-економічні складові життєдіяльності громад і територій *(I квартал 2015 року)*.
- 4.2. Законодавче забезпечення збільшення рівня фінансування місцевих бюджетів, зокрема, шляхом сплати податку на доходи фізичних осіб за місцем здійснення підприємницької діяльності (розташування земельної ділянки), укладання соціальних угод між суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування для фінансування розвитку сільської місцевості, передбачення відповідних коштів у складі фіксованого сільськогосподарського податку *(III квартал 2015 року)*.
- 4.3. Відновлення програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім».
- 4.4. Удосконалення нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері володіння, розпорядження та використання земельних, лісових, водних та інших природних ресурсів, з метою посилення захисту суспільних інтересів і забезпечення місцевим громадам доступу до них як до активів локального розвитку *(III квартал 2015 року)*.
- 4.5. Гармонізація вітчизняного законодавства із законодавством ЄС щодо забезпечення та стимулювання раціонального використання природних ресурсів, у тому числі земель сільськогосподарського призначення, зменшення техногенного навантаження аграрного сектору на навколишнє природне середовище *(II квартал 2015 року)*.

5. Реформування лісового господарства

- 5.1. Розділення функцій держави у сфері лісового господарства: функції формування державної політики та контрольні і господарські функції виконуватимуться різними органами влади *(III квартал 2015 року)*.
- 5.2. Створення на базі існуючих державних лісгосподарських підприємств єдиної державної лісгосподарської структури, використавши досвід Польщі, Латвії та інших країн з успішним функціонуванням державних лісгосподарських підприємств *(I квартал 2016 року)*.

5.3. Розгляд питання доцільності запровадження експортного мита на необроблену деревину, вироблення механізмів стимулювання розвитку вітчизняної деревообробної промисловості *(II квартал 2015 року)*.

XII. РЕФОРМА ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Ми будемо формувати державну політику, яка надаватиме чіткі та прогнозовані орієнтири щодо структурного розвитку енергетичної галузі.

Ми проведемо структурні реформи в енергетичній галузі, що передбачають лібералізацію газового, електроенергетичного, вугільного ринків, ефективну реорганізацію НАК «Нафтогаз України» та перехід на єдині для всіх споживачів принципи ринкового ціноутворення на газ та електроенергію з метою створення стимулів для їх економії, зниження непродуктивних витрат держави і підтримки стійкого економічного розвитку.

Ми забезпечимо необхідні умови для залучення інвестицій в енергетичну галузь з метою здійснення її структурної модернізації, реконструкції об'єктів інфраструктури, збільшення власного видобутку газу, нафти та вугілля з метою формування конкурентоспроможної та ефективної інфраструктури галузі, зменшення залежності від імпорту енергоносіїв та гарантування стабільного постачання енергії споживачам.

Ми здійснимо широку диверсифікацію джерел постачання імпортованих первинних джерел енергії та палива для атомних електростанцій з метою посилення безпеки і надійності енергопостачання, розвитку конкуренції між постачальниками, зменшення рівня монополізації та загрози ізоляції українського енергетичного ринку.

Ми забезпечимо перехід до енергоефективного та енергоощадливого використання і споживання енергоресурсів із впровадженням інноваційних технологій, що дасть змогу скоротити енергоємність ВВП не менш як на 20 % протягом п'яти років.

1. Реорганізація ринків енергії та імплементація європейського законодавства у сфері енергетики відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства

1.1. Реформування газового та електроенергетичного ринків відповідно до вимог Третього енергетичного пакета для забезпечення ефективного відокремлення основних видів виробничої діяльності:

1.1.1. проведення комплексної реорганізації НАК «Нафтогаз України» та сертифікації оператора газотранспортної системи з метою відокремлення діяльності з видобування, транспортування, зберігання та постачання природного газу та забезпечення прозорого і безперешкодного доступу до газотранспортної інфраструктури (IV квартал 2015 року);

1.1.2. забезпечення умов для залучення кваліфікованих інвесторів до управління активами газотранспортної системи та підземних сховищ газу, що передбачають збереження 100 % майна у державній власності та залучення іноземних інвестицій для комплексної модернізації (III квартал 2015 року);

1.1.3. забезпечення відокремлення транспортування та розподілу природного газу від інших видів діяльності суб'єктів, що здійснюють діяльність на газовому ринку (I квартал 2015 року);

1.1.4. забезпечення відокремлення передачі та розподілу електроенергії від інших видів діяльності суб'єктів, що здійснюють діяльність на ринку електричної енергії (2015-2016 роки).

- 1.2. Гармонізація регуляторного середовища функціонування ринків природного газу та електричної енергії в Україні з європейськими нормами Третього енергетичного пакета. Зокрема, оновлення базового законодавства про газовий ринок, перехід на тарифну систему транспортування «вхід – вихід» (*I квартал 2015 року*).
- 1.3. Здійснення нормативно-правових і технологічних заходів щодо синхронізації енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем країн ЄС ENTSO-E (*до 2020 року*).
- 1.4. Удосконалення нормативно-правової бази і технічних передумов для створення майданчика з торгівлі природним газом (хаба) з метою більш ефективного використання газосховищ та іншої газотранспортної інфраструктури, а також поступового введення в практику спотових та ф'ючерсних операцій для визначення ринкової ціни на природний газ через прозорий механізм її формування (*2015 рік*).
- 1.5. Лібералізація електроенергетичного ринку шляхом переходу від моделі єдиного покупця до моделі прямих договорів між постачальниками і споживачами електричної енергії та балансуючого ринку (внесення змін до Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», у тому числі щодо приведення у відповідність з вимогами Третього енергетичного пакета).

2. Поетапна ліквідація перехресного субсидіювання і вирівнювання цін на природний газ та електричну енергію

- 2.1. Поступова ліквідація перехресного субсидіювання (багаторівневої тарифної системи) шляхом встановлення цін і тарифів для всіх споживачів, включаючи населення, на економічно обґрунтованому рівні та одночасне здійснення переходу до адресних дотацій соціально вразливим верствам населення (*протягом 2015-2017 років*). Законодавче запровадження мораторію на встановлення нових пільгових цін і тарифів для окремих галузей промисловості, споживачів електричної енергії та газу.

Приведення відпускних цін на газ власного видобутку для державних газовидобувних компаній до економічно обґрунтованого рівня з покриттям необхідних інвестиційних витрат.

3. Забезпечення прозорості енергетичних ринків та підвищення їх ефективності

- 3.1. Гарантування на рівні закону незалежного статусу регулятора у сфері енергетики відповідно до вимог Третього енергетичного пакета з метою забезпечення належного рівня прозорості на монопольних ринках та ефективного нагляду за дотриманням конкуренції (*IV квартал 2015 року*).
- 3.2. Впровадження стандартів Ініціативи прозорості видобувних галузей (EITI), законодавче закріплення вимог щодо ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності видобувних компаній виключно за міжнародними стандартами.

- 3.3. Впровадження сучасних європейських стандартів корпоративного управління державними енергетичними компаніями відповідно до рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку *(протягом 2015-16 років)*.
- 3.4. Проведення інвентаризації договорів про спільну діяльність у нафтогазовидобувній галузі за участю державних компаній та здійснення комплексного аудиту використання державними і приватними нафтогазовидобувними підприємствами виданих спеціальних дозволів на користування надрами з метою анулювання тих спецдозволів, за якими не виконуються повною мірою зобов'язання в частині виконання програми робіт *(I-II квартали 2015 року)*. Продаж відкликаних спеціальних дозволів на відкритих аукціонах.
- 3.5. Законодавче зниження кворуму проведення загальних зборів акціонерних товариств до 50 % + 1 акція *(IV квартал 2014 року)*.

Законодавче відкриття структури тарифів на природний газ, електроенергію, теплову енергію, їх транспортування.

4. Приведення податкового навантаження на нафтогазовидобувну галузь у відповідність з кращими світовими практиками

- 4.1. Встановлення рівної для підприємств усіх форм власності плати за користування надрами під час видобутку газу на економічно обґрунтованому рівні, який забезпечить рентабельність діяльності галузі. Гарантування стабільності та незмінності фіскального режиму для галузі видобування вуглеводнів задля залучення значних довгострокових іноземних інвестицій згідно з Податковим кодексом України.

Впровадження диференційної системи ставок плати за користування надрами для створення сприятливих умов видобутку вуглеводнів на виснажених родовищах, низькодебітних свердловинах і родовищах зі складними умовами розробки (на глибинах від 3000 до 5000 метрів), що дозволить розробляти комерційно непривабливі за існуючих умов поклади *(IV квартал 2014 року)*.

5. Удосконалення законодавства та регуляторного середовища для залучення приватних інвестицій в енергетичну галузь

- 5.1. Створення привабливого та зрозумілого для міжнародного інвестора базового законодавства *(IV квартал 2014 року)*, що передбачає:

- 5.1.1. кодифікацію нормативно-правової бази у сфері надрокористування шляхом прийняття оновленої редакції Кодексу України про надра, що поєднає удосконалені норми законів «Про нафту і газ», «Про газ (метан) вугільних родовищ», «Про державну геологічну службу», Гірничого закону України, а також врегулювання на рівні закону порядку надання спеціальних дозволів та проведення аукціонів з їх продажу;

- 5.1.2. законодавче закріплення вичерпного переліку причин зупинення дії або анулювання спеціальних дозволів, а також першочергового права розвідника корисних копалин на їх видобуток;
  - 5.1.3. спрощення умов надання земельних ділянок для проведення пошукових та геологорозвідувальних робіт, облаштування та розробки родовищ, прокладання трубопровідних та електричних мереж;
  - 5.1.4. підвищення прозорості принципу розрахунку початкової вартості спеціальних дозволів, зокрема впровадження диференційованого підходу залежно від цільового призначення робіт (розвідка чи видобуток), ступеня достовірності геологічних матеріалів (ресурси чи запаси) і виду покладів залежно від складності видобутку (традиційні чи нетрадиційні методи);
  - 5.1.5. врахування особливостей розробки та видобутку нетрадиційних вуглеводневих покладів;
  - 5.1.6. скасування преференції на отримання спецдозволів для підприємств з державною часткою;
  - 5.1.7. виключення вимог щодо обов'язковості для надрокористувачів проведення моніторингу та наукового супроводження виконання особливих умов користування надрами;
  - 5.1.8. запровадження спрощеного онлайн-доступу до державної геоінформації в обсязі та цифровій якості, необхідних для виявлення комерційної зацікавленості приватних надрокористувачів;
  - 5.1.9. удосконалення механізму державно-приватного партнерства в межах спільної діяльності та/або угод про розподіл продукції.
- 5.2. Перехід до стимулюючого тарифоутворення у сфері транспортування та розподілу природного газу, передачі та постачання електричної енергії, а також транспортування і постачання теплової енергії (2015-2016 року).
- 5.3. Забезпечення нормативно-правової бази для виконання інвестиційних програм у ядерно-енергетичній галузі з метою розвитку існуючих та створення нових елементів ядерно-паливного циклу в рамках дотримання міжнародного законодавства у ядерній сфері. Підвищення безпеки ядерних реакторів, продовження термінів їх експлуатації, будівництво реакторів нового покоління, будівництво сховища відпрацьованого ядерного палива, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (починаючи з 2015 року).

6. Реформа вугільної галузі

- 6.1. Приватизація всіх вугледобувних підприємств відповідно до Закону України «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств» (протягом 2015-2016 років).

6.2. Ліквідація або консервація усіх шахт, які не вдалося приватизувати (*протягом 2015-2019 років*).

6.3. Реалізація Концепції створення системи соціальної підтримки працівників підприємств вугільної галузі та населення територій, на яких розміщуються вугледобувні та вуглепереробні підприємства, що перебувають у стадії ліквідації (консервації). Щорічне, протягом п'яти років, збільшення обсягів державної підтримки на охорону праці, захист навколишнього природного середовища, реструктуризацію вугільної галузі та на соціальну підтримку працівників, які вивільняються, у межах, встановлених у підпункті 6.4.2 цього розділу (*IV квартал 2015 року*).

6.4. Оптимізація державної підтримки вугільної галузі з метою проведення ефективної реструктуризації галузі (ліквідація та консервація шахт), забезпечення самоокупності видобутку вугілля та скорочення до 2020 року державної підтримки до мінімального обсягу (тільки для цілей водовідливу та захисту навколишнього природного середовища) шляхом розроблення та прийняття відповідного закону (*II квартал 2015 року*), що передбачатиме:

6.4.1. заборону державної підтримки для модернізації / технічного переоснащення шахт, будівництва нових шахт та шахт, переданих в оренду і концесію;

6.4.2. фіксацію щорічного загального обсягу державної підтримки вугільної галузі на п'ять років у розмірі, що не перевищує поточний рівень державної підтримки вугільних шахт, розташованих на контрольованій Україною території, передбачаючи щорічне зменшення (не менш як на 20 %) видатків на видобування вугілля та одночасне збільшення (не менш як на 20 %) обсягу видатків на охорону праці, захист навколишнього природного середовища, реструктуризацію вугільної галузі та соціальну підтримку працівників, які вивільняються;

6.4.3. заборону, починаючи з 2021 року, всіх видів державної підтримки вугільної галузі, крім державної підтримки для цілей водовідливу та захисту навколишнього природного середовища.

6.5. Лібералізація вугільного ринку (*II квартал 2015 року*):

6.5.1. впровадження біржової форми торгівлі вугіллям (електронні торги) з метою переходу до ринкового ціноутворення на енергетичне вугілля;

6.5.2. перехід на прямі договори продажу вугілля, ліквідація ДП «Вугілля України».

7. Диверсифікація джерел постачання імпортованих первинних джерел енергії та палива для атомних електростанцій

- 7.1. Збільшення імпорту газу з ЄС шляхом розширення технічних можливостей постачання за напрямком європейського газотранспортного коридору «Північ – Південь».
- 7.2. Диверсифікація постачальників палива для атомних електростанцій і послуг на окремих стадіях ядерно-паливного циклу.
- 7.3. Поступове введення в дію вимоги про те, що річний обсяг імпорту природного газу, нафти, нафтопродуктів та вугілля в Україну з одного джерела не може перевищувати 30 %.

8. Стимулювання енергоефективності для скорочення енергоємності ВВП

- 8.1. Затвердження Національного плану дій з енергоефективності на період до 2020 року.
- 8.2. Прийняття закону про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, що імплементує вимоги директив ЄС щодо енергоефективності.
- 8.3. Стимулювання залучення інвестицій у модернізацію об'єктів у сфері тепlopостачання, створення виробничих потужностей з комбінованого виробництва тепла та електроенергії, інших об'єктів з виробництва тепла з відновлюваних джерел енергії.
- 8.4. Перегляд норм законодавства щодо стимулювання виробництва електроенергії з нетрадиційних та відновлюваних джерел, реформа системи «зелених» тарифів та їх балансування (зменшення необґрунтовано завищених тарифів, підвищення недостатніх тарифів, перегляд місцевої складової відповідно до вимог СОТ) *(I квартал 2015 року)*.
- 8.5. Удосконалення законодавства в частині стимулювання ширшого використання біометану (біогазу, доведеного до діючих стандартів на природний газ) як альтернативного джерела вуглеводнів, забезпечення недискримінаційного доступу до газотранспортної інфраструктури виробників біометану з метою його транспортування, розподілу та постачання споживачам.
- 8.6. Законодавче створення сприятливих умов для реалізації проектів, спрямованих на скорочення або заміщення споживання газу (шляхом проведення відповідної тарифної політики, скорочення бюрократичних процедур тощо).

XIII. ІНФРАСТРУКТУРА І ТРАНСПОРТ

Ми забезпечимо розвиток конкуренції на транспорті, недискримінаційний доступ нових суб'єктів на ринок, у тому числі справедливий доступ до об'єктів транспортної інфраструктури; запровадимо ефективне управління державними активами транспортної інфраструктури; підвищимо безпеку на транспорті, що матиме наслідком зменшення смертності на дорогах.

1. Залізничний транспорт

- 1.1. Утворення Публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» як холдингової компанії, виділення дочірніх ефективних вертикально інтегрованих компаній за видами діяльності на принципах прозорості, ліквідації перехресного субсидіювання між видами діяльності, реалізація непрофільних активів Укрзалізниці. (2015 рік).
- 1.2. Розмежування господарських функцій і функцій державного управління (господарські функції передаються до Публічного акціонерного товариства «Українська залізниця», 100 % акцій якого закріплені в державній власності, а функції державного управління – відповідним органам виконавчої влади) (2015 рік).
- 1.3. Утворення Національної комісії з регулювання транспорту. Поступова ліквідація перехресного субсидіювання між вантажними та пасажирськими перевезеннями, запровадження механізмів компенсації збитків перевізникам від здійснення пасажирських перевезень за тарифами, які є нижчими, ніж економічно обґрунтовані (I квартал 2015 року).
- 1.4. Прийняття нової редакції Закону України «Про залізничний транспорт», що передбачатиме збереження монополії держави стосовно володіння об'єктами інфраструктури залізничного транспорту (полотно та пов'язані з ним об'єкти, об'єкти, що забезпечують безпеку та виконання диспетчерських функцій, тощо) та локомотивами, створення конкурентного ринку перевізників, забезпечення рівного доступу всіх суб'єктів господарювання до об'єктів інфраструктури та тяги для здійснення вантажних перевезень (I квартал 2015 року).

2. Морські порти та річковий транспорт

- 2.1. Залучення приватних інвестицій для розвитку стратегічних об'єктів портової інфраструктури на умовах, визначених Законом України «Про морські порти». Захист інтересів інвесторів.
- 2.2. Приватизація цілісних майнових комплексів, що забезпечують стивідорну діяльність у морських портах, відповідно до Закону України «Про морські порти».
- 2.3. Прийняття базового закону про внутрішній річковий транспорт для встановлення загальних правил здійснення перевезень внутрішніми водами, управління портовою

інфраструктурою, порядку доступу до неї, порядку здійснення комерційної діяльності в річкових портах, підходів до закріплення об'єктів портової інфраструктури у державній власності або їх приватизації. Забезпечення збереження державної власності на стратегічні об'єкти портової інфраструктури, зокрема причали та інші гідротехнічні споруди (III квартал 2015 року).

3. Експлуатація доріг

- 3.1. Передача доріг місцевого значення до сфери управління обласних державних адміністрацій з одночасною передачею джерел фінансових ресурсів, необхідних для виконання відповідних функцій (2015 рік).
- 3.2. Розмежування функцій замовника та виконавця будівництва, ремонту та утримання доріг шляхом утворення на базі ДАК «Автомобільні дороги України» регіональних компаній та їх подальшої приватизації. Створення сприятливого конкурентного середовища для реалізації проектів державно-приватного партнерства в дорожній галузі (2015 рік).
- 3.3. Включення до контрактів на будівництво автомобільних доріг обов'язкової умови про прийняття підрядником зобов'язань із забезпечення гарантійного терміну служби елементів автомобільної дороги (з обов'язковим оприлюдненням відповідних умов контрактів), підтримки після введення дороги в експлуатацію та відповідальності за їх невиконання.
- 3.4. Запровадження контрактів на експлуатаційне утримання автодоріг тривалого строку дії (5-7 років). Забезпечення їх новою системою кількісних показників для оцінки результатів роботи підрядника, що корелюється з рівнем безпеки та споживчими якостями автодоріг.
- 3.5. Здійснення ефективного державного контролю за дотриманням норм вагового навантаження для доріг загального користування і місцевих доріг, у тому числі із застосуванням систем автоматизованого контролю та запровадженням сезонних обмежень.
- 3.6. Впровадження європейських стандартів будівництва, ремонту та утримання доріг із використанням конкурентоспроможних та перспективних вітчизняних матеріалів і технологій. Перехід на планово-попереджувальну стратегію утримання автодоріг.
- 3.7. Удосконалення системи оплати за проїзд по дорогах великовагового транспорту (повна маса 12 т і вище) та визначення механізмів спрямування залучених коштів на утримання, ремонт і будівництво доріг (2015 рік).

4. Організація та безпека дорожнього руху

- 4.1. Перегляд діючих програм з підвищення безпеки дорожнього руху та затвердження скоординованого плану дій із забезпечення безпеки дорожнього руху на 5 років (I квартал 2015 року).

- 4.2. Внесення змін до Закону України «Про дорожній рух» щодо визначення системи управління безпекою дорожнього руху (*I квартал 2015 року*).
- 4.3. Прийняття законодавчої бази та запровадження системи автоматичної фіксації порушень Правил дорожнього руху.
- 4.4. Надання муніципальним органам права фіксації та притягнення до відповідальності за дрібні порушення Правил дорожнього руху в населених пунктах (у тому числі правил паркування), права стягувати штрафи за такі порушення до місцевих бюджетів.
- 4.5. Приведення нормативних актів, що регулюють розміщення реклами, у відповідність із європейськими вимогами з безпеки дорожнього руху.
- 4.6. Встановити чіткий розмір відповідальності за кожне порушення Правил дорожнього руху, скасувавши визначення в законодавстві такої відповідальності у вигляді «вилки» штрафів.

5. Розвиток міського транспорту

- 5.1. Передача на муніципальний рівень повноваження із встановлення методики розрахунку тарифів на перевезення в межах відповідної адміністративної одиниці.
- 5.2. Створення пріоритетів у використанні вулично-дорожньої мережі населених пунктів з населенням понад 50 тисяч осіб для забезпечення належного функціонування громадського транспорту.

6. Авіаційний транспорт

- 6.1. Створення умов для підписання Угоди між Україною та ЄС про єдиний авіаційний простір.
- 6.2. Призначення перевізників на повітряні маршрути на підставі прозорих тендерних умов.

XIV. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН КОМУНАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ ТА РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Ми забезпечимо можливість самостійного прийняття рішень власниками багатоквартирних будинків з усіх питань управління будинком, залучення кредитних ресурсів на модернізацію будинків, можливість контролю якості надання комунальних послуг; створимо умови для розвитку конкурентного ринку надання послуг з управління житловими будинками; забезпечимо комерційний облік споживання населенням комунальних ресурсів; створимо умови для модернізації комунальної інфраструктури; забезпечимо прозорість інформації про зміни тарифів для споживачів.

1. Надання власникам житла механізмів для ефективного управління та забезпечення якісними комунальними послугами

- 1.1. Удосконалення діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, у тому числі шляхом запровадження обов'язковості рішень ОСББ для всіх власників у будинках, де створено ОСББ, запровадження справедливого порядку визначення голосів, які належать кожному співвласнику, чіткого закріплення відповідальності власників стосовно один одного, ОСББ і третіх осіб *(I квартал 2015 року)*.
- 1.2. Створення законодавчої бази для прийняття рішень загальними зборами у багатоквартирних будинках, де власники не об'єдналися в ОСББ, надання можливості отримання власниками квартир у будинку інформації з реєстру про належність квартир у таких будинках іншим власникам *(I квартал 2015 року)*.
- 1.3. Надання власникам житла у багатоквартирних будинках права самостійно обирати форму отримання послуг від природних монополістів з водопостачання, водовідведення, тепlopостачання – або шляхом укладання прямих договорів з власниками квартир, або через управителів житла *(IV квартал 2015 року)*.

2. Запровадження ринкових умов господарювання надавачів послуг з управління житлом

- 2.1. Усунення регуляторних бар'єрів для створення ринку управління житлом, запровадження вільних цін на послуги з управління житлом *(I квартал 2015 року)*.
- 2.2. Законодавче встановлення правил роботи, обов'язків та відповідальності надавачів послуг з управління житлом *(I квартал 2015 року)*.

3. Здійснення оплати за фактично спожиті природний газ, теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання шляхом запровадження 100-відсоткового комерційного обліку *(до 2017 року)*.

4. Забезпечення сталого функціонування та розвитку комунальних систем централізованого водопостачання, водовідведення і тепlopостачання та прозорості ціноутворення у цих сферах для споживачів.

- 4.1. Удосконалення механізмів тарифного та ліцензійного регулювання діяльності суб'єктів господарювання у сфері комунальних послуг, у тому числі через механізми стимулюючого ціноутворення та ціноутворення за методом встановлення норми доходу, з метою забезпечення стабільності умов господарювання протягом середньострокового періоду, фінансування модернізації комунальної інфраструктури та скорочення неефективних операційних витрат підприємств (2016 рік).
- 4.2. Запобігання неконтрольованому відключенню об'єктів від систем централізованого тепlopостачання шляхом запровадження в схемах тепlopостачання населених пунктів механізму, відповідно до якого органи місцевого самоврядування визначають територію, в межах якої може діяти тільки конкретна система тепlopостачання (централізована чи автономна / індивідуальна), крім новобудов. Чітке встановлення відповідальності споживачів за самовільне користування тепловою енергією та від'єднання / відключення від теплових мереж / внутрішньобудинкових систем централізованого опалення.

5. Встановлення вимоги публічного обговорення членами відповідних громад планів щодо зміни схем тепlopостачання

- 5.1. Створення умов для розвитку конкуренції на ринку виробництва тепла, в тому числі шляхом визначення порядку оплати вартості будівництва та/або реконструкції теплових мереж для приєднання нового об'єкта генерації теплової енергії до теплових мереж (2015 рік).
- 5.2. Відмова від втручання держави в господарську діяльність підприємств тепlopостачання, водопостачання та водовідведення, у тому числі скасування рахунків зі спеціальним режимом використання за умови стабілізації розрахунків за енергоносії.
- 5.3. Оприлюднення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та органами місцевого самоврядування інформації про обґрунтування зміни тарифів та їх складових для споживачів на відповідних територіях діяльності ліцензіатів.

6. Збільшення частки утилізації твердих побутових відходів, їх максимального повторного залучення у господарський обіг як вторинних ресурсів

- 6.1. Надання органам місцевого самоврядування повноважень із встановлення тарифів на послуги з перероблення та захоронення побутових відходів (I квартал 2015 року).
- 6.2. Запровадження принципу поновної відповідальності виробника товарів у тарі та упаковці за утилізацію відходів тари та упаковки відповідно до вимог директив ЄС та створення прозорого механізму фінансування виробниками товарів у тарі та упаковці утилізації тари та упаковки (протягом 2015 року).
- 6.3. Забезпечення дотримання вимог директив ЄС про полігони відходів та про захоронення відходів, зокрема щодо системи ціноутворення.

7. Підвищення енергетичної безпеки держави за рахунок енергоефективності, енергоощадності та розвитку альтернативної енергетики в житлово-комунальній сфері

- 7.1. Прийняття закону про енергетичну ефективність будівель, що реалізує вимоги директив ЄС щодо енергетичних характеристик будівель, у тому числі в частині встановлення мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель, будівництва будівель з майже нульовим рівнем споживання енергії, запровадження механізмів енергетичної сертифікації будівель, визначення принципів державної підтримки заходів з енергоефективності (*I квартал 2015 року*).
- 7.2. Створення механізму державної підтримки заходів з енергоефективності у жилих будинках та на об'єктах бюджетної сфери, у тому числі шляхом спрямування на енергоефективність зекономлених коштів державного бюджету внаслідок зменшення споживання газу за рахунок здійснених інвестицій в енергоефективні заходи (револьверний механізм) (*протягом 2015 року*).
- 7.3. Залучення приватних інвестицій у підвищення енергетичної ефективності об'єктів державної та комунальної власності (шкіл, ВНЗ, лікарень тощо), у тому числі створення правових підстав для розвитку механізмів енергосервісного підряду на об'єктах бюджетної сфери, встановлення можливості укладання довгострокових договорів на продаж теплової енергії, виробленої з альтернативних джерел, для бюджетних установ (*II квартал 2015 року*).
- 7.4. Надання органам місцевого самоврядування повноважень із встановлення цін на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії (до певного обсягу виробництва), здійснення ліцензування суб'єктів виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії місцевими державними адміністраціями (до певного обсягу виробництва). Залишення за Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, повноважень з ліцензування виробників теплової енергії з альтернативних джерел та встановлення цін на таку енергію (вище певного обсягу виробництва) (*II квартал 2015 року*).

XV. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА РЕФОРМА

Ми забезпечимо належний соціальний захист, створимо умови для підвищення якості та доступності освіти, збереження та примноження культурної спадщини.

1. Гарантування соціального захисту

Протягом 2015 року

- 1.1. Створення системи соціального захисту, за якої громадяни не будуть зобов'язані додавати до своїх заяв та звернень, у тому числі до органів соціального захисту, будь-які довідки та погодження – всю необхідну інформацію держава отримуватиме самостійно, за рахунок обміну даними між різними органами влади. Встановлення відповідальності заявника за подачу завідомо неправдивих даних, що можуть призвести до прийняття неправомірного рішення на користь заявника.
- 1.2. Оптимізація системи соціального страхування в Україні з метою забезпечення незалежності, прозорості та публічності в діяльності фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, зокрема, шляхом:
  - 1.2.1. затвердження Верховною Радою України бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування разом із Державним бюджетом України;
  - 1.2.2. реорганізації та об'єднання фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань та з тимчасової втрати працездатності водночас із запровадженням системи загальнообов'язкового державного медичного страхування;
  - 1.2.3. розвитку системи недержавного соціального страхування;
  - 1.2.4. скасування видатків, невласливих соціальному страхуванню, істотного зменшення видатків на адміністрування діяльності фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
  - 1.2.5. посилення контролю за витратами фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування з боку держави та представників громадянського суспільства через відкрите формування наглядових рад цих фондів, а також шляхом внесення змін до Закону України "Про здійснення державних закупівель" та законів України про соціальне страхування з метою обов'язкового використання процедур, визначених законодавством про державні закупівлі, під час придбання товарів, робіт чи послуг за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування, застосування до таких закупівель контролю ефективності витрачання коштів у порядку, встановленому у сфері державних закупівель.

1.3. Запровадження загальнообов'язкового державного медичного страхування як складової системи соціального страхування.

Протягом 2015 року

1.4. Встановлення єдиних принципів нарахування пенсій в Україні. Поетапне запровадження накопичувального рівня пенсійної системи. Розвиток недержавного пенсійного страхування. Розроблення нової редакції Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

1.5. Зменшення розміру єдиного соціального внеску. Охоплення соціальним страхуванням усього зайнятого населення. Поетапний перерозподіл розміру сплати єдиного соціального внеску між роботодавцем і найманим працівником.

1.6. Створення сучасної і справедливої системи адресного надання пільг і компенсацій в Україні, запровадження системи аудиту соціальних виплат. Посилення соціального захисту малозабезпечених верств населення та унеможливлення отримання соціальних пільг заможними громадянами.

1.7. Остаточне скасування пільг та привілеїв для всіх посадовців. Ніхто не матиме жодних пільг у зв'язку із займаною посадою.

1.8. Розрахунок та запровадження соціальних стандартів за всіма видами соціальних послуг, що надаються державою. Перехід на фінансування соціальних послуг відповідно до затверджених державних соціальних стандартів.

1.9. Розвиток мережі неприбуткових організацій, що задовольняють потреби соціально незахищених верств населення у наданні соціальних послуг. Запровадження відповідних механізмів та їх фінансування. Широке залучення недержавних організацій до надання соціальних послуг.

1.10. Створення належної системи соціального захисту учасників АТО та вимушених переселенців.

2. Якісна освіта. Сучасна наука та інновації

Протягом 2015 року

2.1. Якісна освіта і справедливий доступ до неї

2.1.1. Ухвалення нового Закону «Про освіту» з метою підвищення якості української освіти та забезпечення рівних можливостей доступу до якісної освіти кожної дитини, незалежно від фізичних можливостей, соціального статусу та місця проживання родини.

2.1.2. В умовах ощадливого використання бюджетних коштів – недопущення зменшення рівня оплати праці педагогічних працівників. Зміна системи оплати праці педагогів із поступовим запровадженням стимулюючих доплат і кар'єрного

просування для вчителів, які підтвердили свій професійний рівень під час незалежної атестації.

2.1.3. Децентралізація управління освітою. Поширення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти на різних рівнях освіти. Запровадження державно-приватного партнерства для розвитку навчальних закладів різних організаційно-правових форм.

2.1.4. Переорієнтація освіти на формування необхідних для життя ключових компетентностей, для цього – оновлення стандартів освіти, поступовий перехід до 12-річного терміну здобуття середньої освіти з реалізацією профільного навчання. Підвищення рівня вивчення англійської мови на всіх рівнях освіти. Участь у міжнародних порівняльних дослідженнях якості освіти.

2.1.5. Збільшення охоплення дітей дошкільною освітою, зокрема через доступ до послуг піклування, родинного виховання, розширення спроможності дитячих садків всіх форм власності, доступності їх послуг.

2.1.6. Створення системи виховання відповідальних громадян із патріотичним і гуманістичним світоглядом у рамках дошкільної, шкільної та позашкільної освіти. Запровадження здоров'язберігаючих технологій в освіті.

2.1.7. Поступове охоплення широкосмуговим Інтернетом усіх навчальних закладів України. Створення на базі сільських шкіл соціально-культурних центрів місцевих громад;

2.1.8. Утвердження на основі Закону України «Про вищу освіту» реальної університетської автономії, підзвітності за результати роботи, розвиток наукових досліджень, забезпечення справедливого прозорого вступу та викорінення хабарництва у вищих навчальних закладах. Внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині забезпечення автономних прав ВНЗ на використання зароблених ними коштів та грантів. Запровадження принципу «гроші ходять за студентом», зокрема при розподілі державного замовлення. Удосконалення мережі вищих навчальних закладів.

2.1.9. Розвиток професійної освіти. Залучення роботодавців до всіх ланок організації освітнього процесу. Ухвалення закону про професійну освіту. Розроблення Національної системи кваліфікацій. Підтримка освіти дорослих для розширення життєвих можливостей громадян та підвищення їх мобільності на ринку праці.

2.2. Сучасна наука та інновації

Протягом 2015 року

2.2.1. Ухвалення нової редакції Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

- 2.2.2. Формування прозорості та об'єктивної системи державної атестації наукових установ, приведення базового бюджетного фінансування державних наукових установ у відповідність з результатами державної атестації, формування центрів компетенції за пріоритетними напрямками фундаментальних та прикладних досліджень, запровадження механізмів фінансової підтримки їх розвитку на тривалий період.
- 2.2.3. Створення на базі Державного фонду фундаментальних досліджень Національного наукового фонду для грантового фінансування фундаментальних досліджень та грантової підтримки прикладних наукових досліджень і розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.
- 2.2.4. Пріоритетна підтримка прикладних досліджень і розробок, орієнтованих на підвищення обороноздатності та забезпечення національної безпеки України, скасування заборони на затвердження нових державних цільових наукових і науково-технічних програм.
- 2.2.5. Запровадження ефективного механізму розвитку наукової, матеріально-технічної бази вищих навчальних закладів та наукових установ, звільнення від оподаткування коштів грантів, спрямованих на виконання наукових та науково-дослідних робіт та розвиток матеріально-технічної бази наукових досліджень.
- 2.2.6. Стимулювання наукової та інноваційної діяльності молоді, надання науковим установам права перетворювати частину площ на відомче житло для молодих науковців.
- 2.2.7. Зближення університетської та академічної науки, підтримка спільних комплексних наукових проектів за участю виконавців з академічного та університетського секторів.
- 2.2.8. Вхід України до Європейського дослідницького простору, набуття статусу асоційованого члена Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020», створення умов для довгострокового (понад рік) стажування українських учених за кордоном, підтримка наукової присутності України в Антарктиді.
- 2.2.9. Створення сучасної інноваційної системи для забезпечення неперервного зв'язку в ланцюгу від дослідної лабораторії до виробництва, що включатиме технологічні та наукові парки, венчурні фонди, мережі трансферу технологій тощо. Запровадження механізмів державно-приватного партнерства в інноваційній сфері.
- 2.2.10. Захист інтелектуальної власності як необхідна передумова успішної комерціалізації наукових розробок, здійснення політики нульової толерантності до плагіату в науці.

3. Культурний простір, інформаційна політика та національна пам'ять

- 3.1. Приведення основних завдань та функцій Міністерства культури у відповідність з європейськими практиками і принципами, реформування його структури.
- 3.2. Законодавче оформлення Стратегії культурної політики України, дія якої буде спрямована на встановлення міжсекторальної взаємодії в гуманітарній та економічній сферах. Узгодження Стратегії культурної політики України з іншими стратегіями та програмними документами загальнонаціонального рівня.
- 3.3. Прийняття спеціального закону, яким буде підтримано творення і поширення українського культурного продукту – музики, кіно, книг, теле- і радіопрограм. Головними інструментами підтримки національного культурного продукту стануть податкові стимули його виробникам та розповсюджувачам, закладам культури; механізм доповнюючого державного фінансування; заохочення приватних інвестицій; встановлення квот для національного культурного продукту на радіо, телебаченні, в кінопрокаті та на ринку книжкової продукції. Утворення Національного фонду культури з рівним та прозорим доступом для державних та недержавних інституцій культури.
- 3.4. Захист національного інформаційного простору. Повноцінний запуск суспільного телебачення та радіомовлення. Роздержавлення друкованих ЗМІ державної та комунальної власності. Посилення відповідальності за перешкоджання журналістської діяльності, у тому числі фотокореспондентів та операторів. Ліквідація Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі як державної інституції. Забезпечення прозорості та демонополізації медіавласності. Встановлення законодавчої заборони компаніям, зареєстрованим в офшорних зонах, на володіння українськими ЗМІ. Створення мережі іномовлення з метою формування позитивного іміджу України, інформування про міжнародне співробітництво, успіхи реформ, інвестиційні та туристичні можливості тощо.
- 3.5. Оптимізація, модернізація, комп'ютеризація та охоплення широкодіагновим Інтернетом мережі бібліотек, книжкові фонди яких будуть належним чином оновлені, а приміщення зможуть використовуватися для проведення культурно-мистецьких заходів.
- 3.6. Переведення в цифровий формат і відкриття для загального доступу в мережі Інтернет книг і документів, що зберігаються у бібліотеках і архівах. Залучення до виконання цієї роботи необхідних коштів, техніки та фахівців.
- 3.7. Заохочення державою читання, книговидавництва і книгорозповсюдження, у тому числі шляхом створення розгалуженої мережі книжкової торгівлі та збереження податкових пільг книговидавничій галузі. Розроблення Державної програми підтримки читання.

- 3.8. Створення механізму державної підтримки інноваційної діяльності музеїв усіх форм власності, що стимулюватимуть знайомство громадян Українців та іноземних туристів з українською культурою, а також слугуватимуть центрами підготовки фахівців для подальшого розвитку музейної справи. Залучення приватних інвестицій у розвиток інфраструктури державних і комунальних музеїв.
- 3.9. Забезпечення належного фінансування українських культурних центрів за кордоном, підтримка просування українського культурного продукту у світі.
- 3.10. Скасування застарілої системи відзнак і звань у сфері культури;
- 3.11. Гарантування державою повної свободи використання будь-якої мови у приватному житті та міжлюдських взаєминах та водночас забезпечення неухильного використання української мови як єдиної державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Право українців на доступ до освіти, культури, отримання послуг українською мовою буде надійно захищено. Посилення стимулювання та контролю за вивченням іноземних мов, передовсім мов держав - членів ЄС.
- 3.12. Налагодження національного діалогу задля засудження та унеможливлення в майбутньому репресій, репресивних методів і тоталітарних практик в управлінні країною. Обов'язкове забезпечення участі громадськості у національному діалозі.
- 3.13. Забезпечення загального доступу до архівних документів, у тому числі архівів репресивних органів колишнього СРСР;
- 3.14. Культивування пам'яті про опір тоталітаризму, визвольну боротьбу та рух за дотримання прав людини, визнання на державному рівні осіб та організацій, що боролися за незалежність України та дотримання прав людини, а також засудження тоталітарного комуністичного режиму. Заборона комуністичної, нацистської, фашистської, антиукраїнської пропаганди у будь-яких проявах. Завершення декомунізації усіх сфер суспільного життя.

XVI. РЕФОРМА СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Ми забезпечимо якісні та доступні медичні послуги для громадян.

1. Структурна реорганізація системи медичного обслуговування

- 1.1. Створення Центру реформ в системі охорони здоров'я, максимальне залучення до його функціонування представників громадянського суспільства.
- 1.2. Стимулювання розвитку первинної медико-санітарної допомоги: лікарі повинні мати відповідний рівень професійних знань та досвід, отримати прозорі механізми фінансової мотивації.
- 1.3. Забезпечення реалізації принципу вільного вибору лікаря пацієнтом, рівних прав для медичних закладів усіх форм власності, розвитку лікарського самоврядування;
- 1.4. Реорганізація структури Міністерства охорони здоров'я відповідно до європейських норм та принципів, позбавлення його невластивих функцій (закупівель, утримання медичних та освітніх закладів тощо).
- 1.5. Забезпечення державного замовлення на підготовку фахівців медичної галузі.

2. Якісні та доступні медичні послуги

- 2.1. Проведення інвентаризації та паспортизації медичних закладів, створення реєстрів: медичних працівників, медичних закладів, медичних препаратів з референтними цінами, медичного обладнання з референтними цінами, медичних протоколів. Запровадження ліцензування медичної діяльності.
- 2.2. Створення єдиного простору медичних закладів всіх форм власності та підпорядкування. Розвиток телемедицини та охоплення широкосмуговим Інтернетом усіх медичних закладів. Запровадження єдиного інформаційного простору для збирання, оброблення та прогнозування клінічних і фінансових даних, створення єдиного реєстру пацієнтів та їхніх медичних даних.
- 2.3. Запровадження для обов'язкового використання клінічних протоколів з переліком медичних послуг та розмежуванням рівнів надання медичної допомоги. Запровадження формул розрахунку вартості медичних послуг.
- 2.4. Здійснення переходу на фінансування на основі подушного фінансового нормативу надання медичних послуг та закінченого випадку лікування на основі системи діагностичних груп (diagnosis-related group – DRG), а також заздалегідь встановлених тарифів у межах запланованих обсягів. Розроблення національного класифікатора DRG.
- 2.5. Запровадження надання інтегрованої медичної допомоги, сприяння добровільній інтеграції закладів у лікарсько-госпітальні об'єднання з можливістю подальшої

спеціалізації лікарень – учасниць корпорації (медико-соціальні заклади, хоспіси тощо).

- 2.6. Утвердження самоврядування та автономності медичних закладів шляхом надання статусу неприбуткових організацій закладам охорони здоров'я за рішенням відповідних органів місцевого самоврядування, затвердження нових статутів, укладення договорів на медичне обслуговування.
- 2.7. Створення умов для вільного доступу постачальників усіх форм власності на ринок гарантованих державою медичних послуг. Запровадження спільних рамкових вимог та умов до постачальників усіх форм власності. Створення умов для закупівлі місцевими органами влади послуг у постачальників всіх форм власності.
- 2.8. Поетапне запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування (єдиний канал постачання медичних послуг) та розвиток добровільного страхування.
- 2.9. Затвердження Військової медичної доктрини.

3. Формування системи забезпечення і підтримки якості медичної допомоги

- 3.1. Забезпечення розроблення, затвердження відповідно до міжнародних вимог та запровадження стандартів медичної допомоги (клінічних протоколів) на основі науково-обґрунтованої медичної практики (доказової медицини), забезпечення їх систематичного перегляду.
- 3.2. Запровадження системи контролю якості надання медичної допомоги для закладів охорони здоров'я. Залучення громадських організацій (об'єднань споживачів, пацієнтів, професійних (фахових) медичних організацій, медичних працівників) до оцінки якості надання медичної допомоги. Утворення Асоціації для контролю за впровадженням та дотриманням клінічних протоколів та захисту прав пацієнтів.

4. Здійснення раціональної фармацевтичної політики на макро- та мікрорівні

- 4.1. Внесення змін до законодавства з метою забезпечення фізичної та економічної доступності основних лікарських засобів.
- 4.2. Внесення змін до Національного переліку основних життєво важливих лікарських засобів та виробів медичного призначення з включенням до його складу доведено ефективних та безпечних препаратів. Національний перелік використовувати як базовий у рамках програми державних гарантій забезпечення населення медичною допомогою, при розробленні стандартів, протоколів лікування, клінічних керівництв. На основі Національного переліку розробити та запровадити формулярну систему медикаментозного забезпечення як організаційний та економічний інструмент постачання і використання ефективних лікарських засобів.
- 4.3. Забезпечення професійної підготовки керівників органів та закладів охорони здоров'я у сфері менеджменту відповідно до сучасних вимог.

4.4. Заборона реклами лікарських засобів.

4.5. Реформування системи державних закупівель лікарських засобів відповідно до європейських норм та принципів, що передбачає електронізацію закупівель, прямі закупівлі вакцин та лікарських засобів безпосередньо у виробника та інші методи. Визначити 2015 рік транзитним роком для здійснення реформи закупівель вакцин та лікарських засобів за кошти державного бюджету та провести закупівлі ліків та вакцин через Всесвітню організацію охорони здоров'я (ВООЗ) та Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) із залученням фахівців Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

5. Здоровий спосіб життя та громадське здоров'я

5.1. Забезпечення пріоритетності оздоровлення, фізичної культури. Популяризація здорового способу життя, культури здоров'я, ранньої діагностики хвороб. Заборона реклами тютюнових виробів та алкогольних напоїв.

5.2. Використання інструменту соціальної реклами в засобах масової інформації для популяризації здорового способу життя.

5.3. Створення належної інфраструктури для занять фізкультурою і спортом шляхом податкового стимулювання бізнесу та розвитку механізмів державно-приватного партнерства.

5.4. Стимулювання розвитку екобезпечних технологій та посилення просвітницької діяльності серед населення щодо вимог екологічних норм і стандартів.

5.5. Розроблення та впровадження системи громадського здоров'я «Україна 80+» з метою збільшення тривалості життя громадян України.

XVII. РЕФОРМА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОВКІЛЛЯМ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНШІ ГАЛУЗЕВІ ПОЛІТИКИ

Забезпечення реформи у сфері довкілля для здорової нації та сильної держави.

1. Реформи у сфері управління та охорони довкілля

- 1.1. Реформування системи управління сферою охорони довкілля з метою перетворення на інтегровану систему, здатну забезпечити реалізацію проєвропейських реформ та ліквідувати корупційні схеми у сфері управління та охорони довкілля. Координація діяльності органів виконавчої влади, зокрема Міністерства екології та природних ресурсів, державних агентств лісових, водних, земельних ресурсів, Державної екологічної інспекції, що виконують функції чи завдання у сфері охорони довкілля, з метою гармонізації законодавства та ефективного моніторингу довкілля. Відновлення центрального органу виконавчої влади у сфері управління заповідною справою.
- 1.2. Забезпечення поетапного приведення законодавства України у відповідність з директивами ЄС, впровадження яких є невід'ємною частиною виконання Угоди про асоціацію України з ЄС (додаток XXX до глави 6 «Навколишнє природне середовище» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво»):
  - 1.2.1. розроблення та запровадження процедур щодо оцінки наслідків впливу деяких громадських і приватних проєктів на навколишнє середовище відповідно до Директиви № 2011/92/ЄЕС та щодо оцінки впливу деяких планів та програм на довкілля відповідно до Директиви № 2001/42/ЄС;
  - 1.2.2. створення прозорих механізмів одержання документів дозвільного характеру у сфері охорони довкілля. Запровадження інтегрованого дозволу з регулювання забруднення довкілля (встановлення інтегрованої дозвільної системи) та механізмів запобігання і контролю забруднень відповідно до вимог Директиви № 2010/75/ЄС про промислові викиди (інтегроване запобігання та контроль забруднення);
  - 1.2.3. реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони довкілля з метою зменшення кількості перевірок та підвищення їх ефективності, забезпечення принципу «якість перевірок, а не кількість». Створення єдиного контролюючого органу у сфері довкілля та передача йому всіх контрольних функцій, врахування в його компетенції вимог Директиви № 2010/75/ЄС про промислові викиди (інтегроване запобігання та контроль забруднення) та Директиви № 96/82/ЄС щодо контролю виникнення ризиків нещасних випадків, спричинених небезпечними речовинами, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивою № 2003/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003.
Забезпечення контролю за наявністю підстав для надання ліцензій та відповідністю виданій ліцензії діяльності підприємств у сфері поводження з небезпечними відходами на виконання вимог ЄС щодо управління відходами відповідно до Директиви № 2008/98/ЄС про відходи (підприємство може мати

ліцензію, видавати документи про те, що забезпечує утилізацію / переробку небезпечних відходів, що не відповідає дійсності через відсутність виробничих потужностей та людських ресурсів, які і мають бути підставою для видачі ліцензії);

- 1.2.4. створення єдиної уніфікованої електронної системи доступу до інформації про дозволи, звіти, матеріали перевірок у сфері довкілля (PRTR+) для органів влади та громадськості з метою надання доступу кожному громадянину до даної інформації та підвищення ефективності електронного врядування у сфері охорони довкілля. Система включатиме дозволи, звіти, матеріали перевірок у сфері охорони довкілля та надасть можливість подавати документи для отримання дозволів в електронній формі;
- 1.2.5. розроблення та запровадження моделі управління водними ресурсами з урахуванням басейнового принципу управління та гідрографічного районування території;
- 1.2.6. розроблення системи контролю за ГМО на виконання Директиви № 2001/18/ЄС про вивільнення у навколишнє середовище генетично модифікованих організмів та про скасування Директиви № 90/220/ЄЕС зі змінами і доповненнями, внесеними Рішеннями № 2002/623/ЄС та № 2002/811/ЄС, Регламентами № 1829/2003 та № 1830/2003 та Директивою № 2008/27/ЄС;
- 1.2.7. приведення законодавства про охорону біорізноманіття у відповідність з Директивою № 2009/147/ЄС про захист диких птахів, Директивою № 92/43/ЄС про збереження природного середовища, існування дикої флори та фауни, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивами №№ 97/62/ЄС, 2006/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003;
- 1.2.8. встановлення та закріплення на законодавчому рівні системи оцінки якості атмосферного повітря відносно забруднювачів атмосферного повітря (створення інфраструктури для оцінки якості атмосферного повітря, моніторинг якості повітря, що відповідатиме вимогам Директиви 2008/50/ЄС (зокрема кількість пунктів заміру, показники, які моніторяться та ін.), запровадження планів щодо якості атмосферного повітря для зон і агломерацій, де рівень забруднення перевищує граничну/цільову величину на виконання Директиви № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;
- 1.2.9. запровадження системи обліку викидів парникових газів та квот, що продаватимуться на національному рівні між заводами/промисловими комплексами в Україні, створення системи моніторингу, звітності, здійснення перевірок і належного впровадження, а також процедур консультацій з громадськістю відповідно до Директиви № 2003/87/ЄС про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви № 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою № 2004/101/ЄС, Регламент (ЄС) № 842/2006 про певні фторовані парникові гази;

1.2.10. забезпечення впровадження на законодавчому рівні п'ятиступеневої ієрархії поводження з відходами відповідно до Директиви № 2008/98/ЄС про відходи та підготовка планів щодо управління відходами згідно із нею.

Гармонізація віднесення відходів до категорії небезпечних та їх класифікації відповідно до Європейського переліку відходів (List of waste).

Розроблення і внесення до законодавства змін, пов'язаних з Базельською конвенцією про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням з метою контролю транскордонного переміщення небезпечних відходів.

Впровадження принципу «забруднювач платить» та розширеної відповідальності виробника, зокрема упаковки, що передбачає відповідальність виробника (первинного імпортера) за весь життєвий цикл продукції, включно з покладенням відповідальності (безпосередньої та/або фінансової) за поводження з відходами цієї продукції.

Б. РЕГЛАМЕНТ КОАЛІЦІЇ

1. Загальні положення

- 1.1. Порядок формування та організація діяльності Коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України восьмого скликання визначаються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та цією Коаліційною угодою.
- 1.2. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України восьмого скликання формується депутатськими фракціями, що уклали Коаліційну угоду. Приєднання інших депутатських фракцій до Коаліції здійснюється за рішенням керівних органів Коаліції у порядку, визначеному Коаліційною угодою. З огляду на принципові політичні розбіжності, приєднання до Коаліції депутатської фракції політичної партії «Опозиційний блок» є неможливим.
- 1.3. До складу Коаліції не можуть входити народні депутати України, які, будучи народними депутатами України сьомого скликання, брали участь у ганебному злочинному голосуванні за пакет диктаторських законів на пленарному засіданні Верховної Ради України 16 січня 2014 року, що відбулося з грубим порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

2. Зобов'язання учасників Коаліції

- 2.1. Неухильно дотримуватися умов Коаліційної угоди, діяти чесно, прозоро, в інтересах держави та суспільства.
- 2.2. Вживати всіх необхідних заходів для реалізації реформ, визначених цією Коаліційною угодою, включаючи прийняття законів, у тому числі про внесення змін до Конституції України, постанов та інших актів Верховної Ради України.
- 2.3. Сприяти Прем'єр-міністрові України та членам Кабінету Міністрів України, які будуть призначені Верховною Радою України, у реалізації реформ, визначених цією Коаліційною угодою.
- 2.4. Повністю та своєчасно виконувати рішення Коаліції.

3. Керівні органи Коаліції

- 3.1. Керівними органами Коаліції є:

загальні збори Коаліції;

Рада Коаліції.

- 3.2. Загальні збори Коаліції:

3.2.1. Загальні збори є вищим керівним органом Коаліції.

3.2.2. Загальні збори Коаліції складаються з народних депутатів України, які входять до складу депутатських фракцій, що сформували Коаліцію. Загальні збори є правомочними, якщо в них беруть участь не менше двох третин народних депутатів, що входять до Коаліції, та більшість народних депутатів України від складу кожної фракції, що сформувала Коаліцію.

3.2.3. Загальні збори Коаліції збираються не рідше ніж раз протягом сесії.

3.2.4. Загальні збори Коаліції можуть обговорювати та приймати рішення з будь-якого питання діяльності Коаліції.

3.2.5. До виключних повноважень Загальних зборів Коаліції належить:

внесення пропозиції Президенту України щодо кандидатури Прем'єр-міністра України;

прийняття рішення про внесення змін до Коаліційної угоди;

прийняття рішення про припинення Коаліції.

3.2.6. Загальні збори Коаліції скликаються Радою Коаліції за її ініціативою або за ініціативою будь-якої фракції, що входить до складу Коаліції. У разі якщо Рада Коаліції не скликає загальних зборів Коаліції на вимогу фракції, така фракція має право скликати такі збори самостійно.

3.2.7. Порядок денний Загальних зборів Коаліції визначається Радою Коаліції або депутатською фракцією, яка скликає збори.

3.2.8. Рішення загальних зборів Коаліції приймаються виключно на їх засіданнях. Рішення загальних зборів Коаліції вважається прийнятими, якщо за нього проголосувало не менше двох третин народних депутатів, які входять до Коаліції, та більшість народних депутатів України від складу кожної фракції, що сформувала Коаліцію.

3.2.9. Рішення загальних зборів Коаліції формалізуються у вигляді протоколів засідань загальних зборів, які підписуються головами депутатських фракцій, що сформували Коаліцію, або уповноваженими представниками цих фракцій.

3.3. Рада Коаліції:

3.3.1. До складу Ради Коаліції входять по три представники депутатських фракцій, що сформували Коаліцію. Одним із представників депутатської фракції у Раді Коаліції є голова цієї фракції.

3.3.2. Формою роботи Ради Коаліції є засідання. У засіданнях Ради Коаліції можуть брати участь Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, а також інші запрошені особи з правом дорадчого голосу.

3.3.3.Рішення Ради Коаліції приймаються консенсусом всіх фракцій, що сформували Коаліцію, причому кожна депутатська фракція під час голосування має один голос.

3.3.4.Засідання Ради Коаліції проводяться за потреби, а під час сесій Верховної Ради України – не рідше одного разу на пленарний тиждень. Рада Коаліції зобов'язана зібрати засідання на письмову вимогу будь-кого з голів депутатських фракцій, що сформували Коаліцію.

3.3.5.Рада Коаліції приймає обов'язкові до виконання рішення з усіх питань діяльності Коаліції, крім віднесених до виключної компетенції загальних зборів Коаліції.

3.3.6.Рада Коаліції, зокрема:

здійснює оперативну координацію діяльності Коаліції;

виробляє спільну позицію Коаліції з питань формування порядку денного сесії та порядків денних пленарних засідань Верховної Ради України;

виробляє спільну позицію Коаліції з питань розроблення, внесення та підтримки окремих законодавчих ініціатив;

здійснює попередню підготовку питань до розгляду загальними зборами Коаліції, забезпечує контроль за виконанням рішень загальних зборів коаліції;

скликає загальні збори Коаліції.

3.4. Голови депутатських фракцій - учасників Коаліції по чергово виконують обов'язки координатора Коаліції. Черговість виконання повноважень координатора Коаліції визначає Рада Коаліції.

3.4.1. Координатор Коаліції:

забезпечує організацію діяльності Коаліції;

годує на засіданнях загальних зборів Коаліції, Ради Коаліції;

координує та спрямовує роботу секретаріату Коаліції;

організує та контролює виконання рішень керівних органів Коаліції.

4. Секретаріат коаліції

4.1. Організаційно-технічне та інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Коаліції покладається на секретаріат Коаліції. Діяльність секретаріату Коаліції регламентується законодавством України, Регламентом Верховної Ради України, Положенням про секретаріат Коаліції, що затверджується Радою Коаліції.

5. Принципи взаємодії Коаліції та Кабінету Міністрів України

- 5.1. Положення Коаліційної угоди є основою для Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Коаліція підтримуватиме парламентськими засобами реалізацію Програми діяльності Кабінету Міністрів України після її схвалення.
- 5.2. Коаліція формує Кабінет Міністрів України з урахуванням рівня кваліфікації та добросовісності кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України. Під час формування Кабінету Міністрів України не застосовується квотний принцип.
- 5.3. Члени Кабінету Міністрів України є відповідальними за втілення реформ, визначених Коаліційною угодою. Діяльність члена Кабінету Міністрів України, яка суперечить вимогам Коаліційної угоди, матиме наслідком його політичну відповідальність, зокрема розгляд Верховною Радою питання про відставку такого члена Кабінету Міністрів України, ініційований Коаліцією.
- 5.4. Кабінет Міністрів України бере участь у законодавчому процесі у порядку, який, серед іншого, має на меті забезпечення тісної взаємодії членів Кабінету Міністрів України та парламентських комітетів.
- 5.5. Коаліція забезпечить пріоритетність розгляду Верховною Радою України законопроектів, спрямованих на виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та Плану заходів з її імплементації.

6. Принципи взаємодії Коаліції та парламентської опозиції

- 6.1. У відносинах з парламентською опозицією парламентська більшість, сформована відповідно до цієї Коаліційної угоди, зобов'язується:
- 6.1.1. гарантувати неухильне дотримання законодавчої процедури, що дасть змогу народним депутатам з опозиції впливати на процес прийняття рішень парламентом;
  - 6.1.2. запровадити проведення раз на пленарний тиждень Дня опозиції з формуванням опозицією порядку денного;
  - 6.1.3. гарантувати представникам опозиції право на участь у роботі парламентських комітетів на засадах пропорційного представництва;
  - 6.1.4. гарантувати участь представників парламентської опозиції у міжпарламентських делегаціях на засадах пропорційного представництва.

7. Припинення Коаліції

7.1. Коаліція припиняється у разі:

7.1.1. припинення повноважень Верховної Ради України восьмого скликання;

7.1.2. зменшення чисельного складу Коаліції до кількості народних депутатів, меншої, ніж визначено Конституцією України;

7.1.3. прийняття Коаліцією рішення про припинення своєї діяльності.

7.2. Зміни у складі Коаліції, у тому числі у зв'язку з виходом із Коаліції однієї чи кількох депутатських фракцій, якщо при цьому кількісний склад Коаліції не стає меншим, ніж визначено Конституцією України, не є підставою для припинення Коаліції.

8. Дія Коаліційної угоди

8.1. Ця Коаліційна угода набуває чинності з дня підписання її учасниками та діє до моменту припинення Коаліції.

«27» листопада 2014 року

Голова депутатської фракції
політичної партії «Народний фронт»

О.В.Турчинов

Голова депутатської фракції
політичної партії «Блок Петра Порошенка»

Ю.В.Луценко

Голова депутатської фракції
політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»

О.Р.Березюк

Голова депутатської фракції
політичної партії «Радикальної партії Олега Ляшка»

О.В.Ляшко

Голова депутатської фракції
політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»

Ю.В.Тимошенко